

VŠE NOR SKY

zpravodaj

prosinec 2022

číslo 4

ročník LIX

Informace z úřadu

Revitalizace Jánské výše

Všenorská knihovna

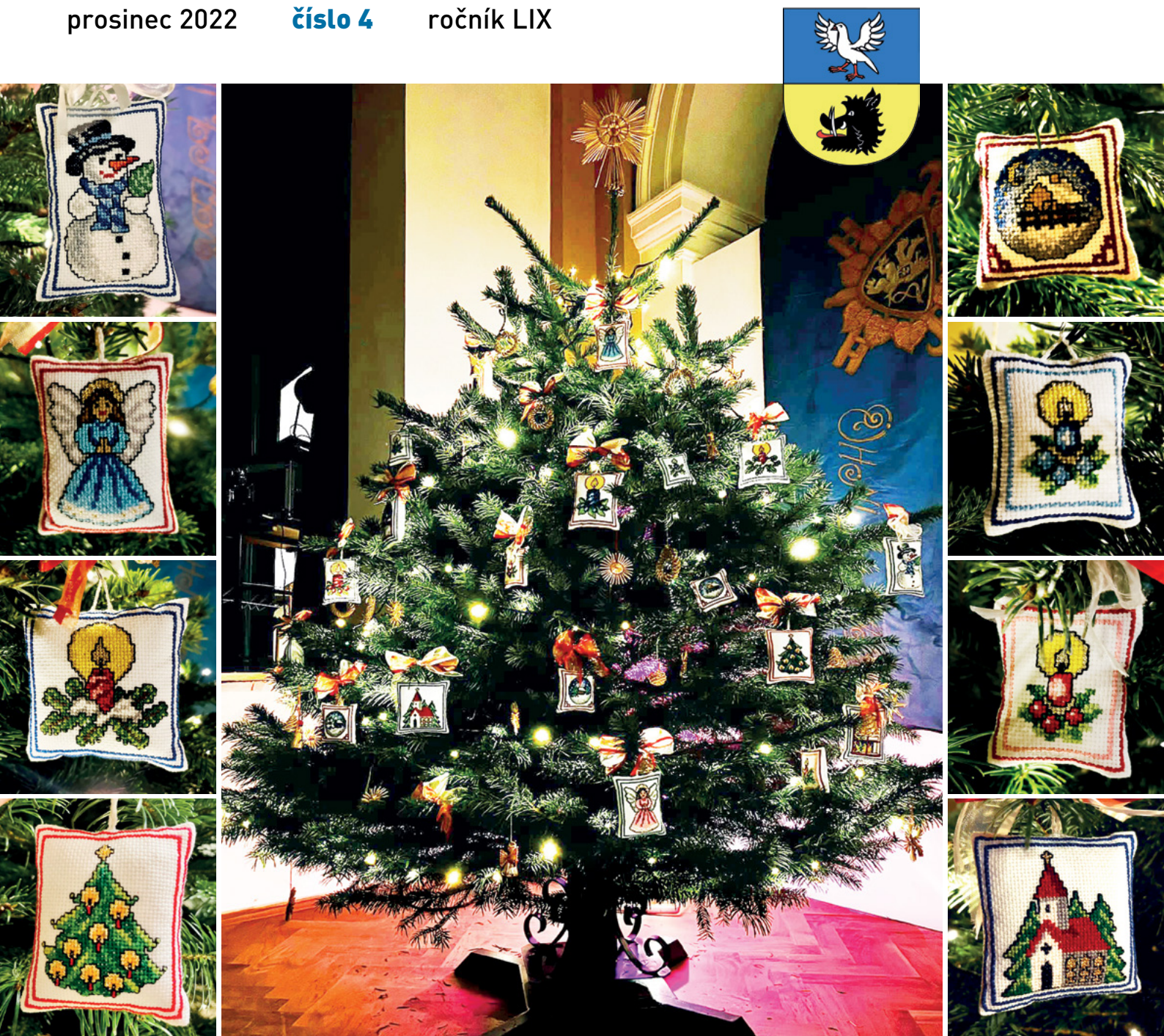
ZŠ a MŠ Josefa Kubálka

Středisko volného času

Události ve Všenorech

Železniční most

Příroda Všenor

NOVÉ ZASTUPITELSTVO OBCE

V září 2022 proběhly volby do obecních zastupitelstev. Nadprůměrná volební účast ukázala, zájem občanů o věci veřejné v naší obci. Volební účast byla 58,56 %. Vítězem se stalo uskupení Všenory 2026 se ziskem 73,15 % hlasů.

Dovolte, abychom Vám představili zvolené zastupitele v obci Všenory

Ing. Roman Štěrba
Všenory 2026
starosta, ekonom

MUDr. Michaela Formánková
Všenory 2026
lékařka

Mgr. Kateřina Jirásková
Všenory 2026
advokátka

Mgr. Alena Sahánková
Všenory 2026
místostarostka, informační specialista

Mgr. Kateřina Samojská
Všenory 2026
historik architektury

Ing. Lenka Mlíková
Sousedé spolu
technický dozor

Ing. Martin Mašát
Všenory 2026
ekonom

Daniel Graaf
Všenory 2026
projekt. manažer a předseda SVJ Sladovna

Mgr. Stanislav Kostih
Sousedé spolu
překladatel

**PŘEJEME VÁM KRÁSNÉ PROŽITÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ A DO NOVÉHO ROKU 2023
PŘEDEVŠÍM PEVNÉ ZDRAVÍ, ŠTĚSTÍ, POHODU A MNOHO OSOBNÍCH ÚSPĚCHŮ.**

Kulturní dům Všenory

Po úspěšném otevření Kulturního domu Všenory v červenci 2022 nás čeká v příštím roce projekt a žádost o dotaci na zateplení a opravu fasády.

Vodovod a kanalizace Panská zahrada

Zde dojde k úpravě projektu, kdy bude zvolena varianta gravitační kanalizace z důvodů vysokých nákladů na výstavbu.

Víceúčelové hřiště U Kovárny

K 4. 1. 2023 dojde k přesunu sběrného místa od Kovárny na pozemek za tratí. Následně bude dokončena úprava celého prostoru. V současné době jsou tam již instalovány dětské prvky. Bude upravena celá plocha, vytvořeno sportovní hřiště, které bude osazeno brankami. Bude také upravena zeleň.

Nové sběrné místo za tratí

Přesun sběrného místa od Kovárny proběhne v lednu 2022. První otevírací den nového sběrného místa bude 4. 1. 2023. Otevírací doba se nemění, středa 17-18 hodin, sobota 14-16 hodin.

Nová svozová firma na odpady

16 obcí, včetně Všenor, založilo vlastní svozovou firmu na odpady s názvem POBERO, Poberounské odpady s.r.o. Obec Všenory se připojila k nové svozové firmě 1. 10. 2022. V roce 2023 pravděpodobně dojde ke změně systému odvozu bioodpadu. Bioodpad nebude odvážen se směsným odpadem, ale spolu s plasty a papírem. To znamená odvoz v úterý a 2x za měsíc. O případné změně Vás budeme informovat.

Vzduchotechnika do školní jídelny

Projekt byl na podzim 2022 již realizován. V listopadu 2022 jsme dostali zprávu, že nám byla udělena dotace. Cena díla byla 1,2 mil. Kč, dotace bude okolo 1 mil. Kč.

Optický internet ve Všenorech

V současné době probíhá instalace vysokorychlostního optického internetu do jednotlivých domácností v určených lokalitách. Jedná se o 277 domácností. Již se pracuje na II. etapě připojení pro zbytek obce Všenory. K realizaci II. etapy by mělo dojít na přelomu roku 2023 a 2024.

Dotace do lesního hospodářství

V souvislosti s vlastnictvím 20 hektarů lesa, obec Všenory požádala o dotaci v rámci programu Rozvoje venkova - Technika a technologie pro lesní hospodářství. Jedná se o příslušenství pro náš stroj Avant 528. Konkrétně o naviják, štipací kleště na kulatinu a kleště na sběr větví. Celková cena zařízení je okolo 500 000 Kč. Obec obdržela dotaci ve výši Kč 250 000. V příštím roce plánujeme nové výsadby stromků v obecním lese a další úpravy.

Úprava zeleně

Průběžně pracujeme na základě koncepčního materiálu od ČVUT ateliéru Sitta-Chmelová na úpravě zeleně jednotlivých lokalit. Získali jsme projektovou dokumentaci na úpravu prostoru okolo Glo-

rietu, včetně louky u hřbitova, špičky hřbitova a prostranství před všensorským hřbitovem. Svépomocí jsme zajistili transfer vzácného srubu z 30. let 20. století. Máme také naplánovanou opravu stavby Glorietu, včetně kamenných zídek. Rádi bychom požádali začátkem příštího roku o dotaci na opravy a novou výsadbu zeleně v této lokalitě. Průběžně také pracujeme na úpravě zeleně v jiných lokalitách, například prostoru za Zdenkou. Zde se pokoušíme vymýtit křídlatku a upravit pěšinu podél potoka od Burzy až k trafostanici u Boženky. Instalovali jsme novou houpačku na dětské hřiště za Zdenkou. Dokončuje se projekt na instalaci dřevěné přehrážky na Mokropeský potok v Chaloupkách. Budeme v lese na Čihadlech i dalších lokalitách instalovat vsakovací jámy a další opatření, abychom zabránili škodám z přívalových dešťů nebo je omezili.

Doprava

Rádi bychom postavili nový chodník od Sladovny po Burzu. Čekáme na nabytí právní moci stavebního povolení, abychom mohli přesunout autobusovou zastávku U Kácovských zpět na Burzu včetně vybudování nového přechodu. Budeme se také věnovat systému parkování v obci a zklidnění dopravy.

Úspory energií

Dokončujeme projekt a žádost o dotaci na výměnu zdrojů veřejného osvětlení. V I. etapě se jedná o výměnu 200 ks. Přípravujeme projekt na umístění fotovoltaických systémů na I. stupni školy, obecního úřadu, případně dalších obecních budovách. Pracujeme také na dalších úsporných opatřeních na snížení spotřeby energií.

Škola a školka

Připravujeme projekt na rekonstrukci a zvýšení kapacity mateřské školky. Čekáme na vyhlášení dotace na rekonstrukci a zvýšení kapacity II. stupně školy. K dispozici máme projekt a platné stavební povolení. Odhadovaná cena projektu je 20 mil. Kč. Zadali jsme vypracování demografické studie s cílem získat potřebnou kapacitu míst ve škole ve Všenorech na příštích deset let.

Rekonstrukce objektu staré pošty na tři byty

V nejbližší době požádáme o stavební povolení na základě vypracovaného projektu. V březnu 2023 by mohla být vyhlášena dotace na obecní byty. Pokud nebude, jsme připraveni zvážit i rekonstrukci z vlastních prostředků. Jednalo by se o cca 3 miliony Kč.

Roman Štěrba, starosta

Jubilea

Paní MARTA MEJSTŘÍKOVÁ oslavila v listopadu krásných 101 let. Paní Mejstříková se mimo jiné léta věnovala divadlu a byla posilou místních ochotníků. Do dalších let přejeme jubilantce pevné zdraví, spokojenost a pohodu.

Pan JIŘÍ STIVÍN, český jazzový hudebník, multiinstrumentalista a skladatel, původním povoláním filmař, oslavil v listopadu 80 let. Přejeme mu do dalších let pevné zdraví, hodně úspěchů a radosti z nich i z obyčejných věcí, které ho v životě potkají. Těšíme se na jeho novoroční koncert 8. ledna 2023 v sále kulturního domu ve Všenorech.

Platba za svoz odpadů v roce 2023

Milí spoluobčané, chceme Vás informovat, že i přes nárůst nákladů za svoz a likvidaci odpadů se zastupitelstvo rozhodlo v příštím roce nezvyšovat poplatky. Platba za odpady v r. 2023 tedy zůstává stejná jako letos:

■ Nádobu 120l / svoz 1x za 14 dní	1 440 Kč
■ Nádobu 240l / svoz 1x za 14 dní	2 880 Kč

Odkládání odpadu do:

■ Kontejner 1 100l (pro občany bez nádob) / svoz 1x týdně	1 440 Kč
---	----------

Věnujte, prosím, pozornost novému uspořádání svozů jednotlivých komodit. Svozovým dnem i nadále zůstává úterý. **Mění se pouze svoz bioodpadu** – místo svozu souběžně s komunálním odpadem se nově bude odvážet s tříděným odpadem plast/papír. Změny jsou barevně vyznačeny v příloženém svozovém kalendáři.

Zároveň bychom Vás chtěli požádat o důsledné třídění odpadů a také o udržování pořádku okolo sběrných hnízd a odpadkových košů. Odkládání odpadu mimo určená místa nás všechny stojí nemalé finanční prostředky.

Velmi si vážíme všech, kteří jdou příkladem, a úklid a třídění je pro ně samozřejmostí. Děkujeme za Vaši snahu o udržování pořádku v obci.

PLÁNOVACÍ KALENDÁŘ SVOZU ODPADŮ VŠENORY 2023

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Leden							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
1	30	31					

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Únor			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28					
2							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Březen			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
3							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Duben						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
4							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Květen	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				
5							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Červen				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30		
6							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Červenec						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
7	31						

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Srpen		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
8							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Září					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	
9							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Říjen							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
10	30	31					

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Listopad			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30			
11							

	po	út	st	čt	pá	so	ne
Prosinec					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
12							

■ Směsný odpad ■ Plast a nápojový karton ■ Bioodpad ■ Papír

■ Mobilní svoz nebezpečného odpadu: Na Burze, u samoobsluhy COOP, Na Návsi

Návrší s Glorietem

Historie lokality a význam pro urbanismus a tvorbu veřejného prostoru v obci

Návrší Jánská výše je jedním z charakteristických všenorských ostrohů. Vypíná se nad historickým jádrem Všenor a spolu s protějším výběžkem tvoří jakousi bránu všenorského údolí uvozující vstup do říční nivy. Údolím kdysi procházela stará dálková trasa, na jejíž provoz asi dohlížela malá pevnost nacházející se snad pod dnešní kaplí sv. Jana Křtitele. Na mapách z 19. století je plocha vedena jako sad či jako pastvina s listnatými stromky. V posledních desetiletích 19. století zde došlo k podstatnému a záměrnému utváření krajiny ve smyslu vytvoření krajinářského lesoparku.

V roce 1884 zde byl jako součást rozvíjející se villegiatury postaven Gloriet, altánek tvaroslovím vycházející z typu antického kruhového chrámků – monopteru. Iniciátorem výstavby byl místní Okrašlovací spolek založený Janem Nolčem, majitelem místního velkostatku a poslancem českého zemského sněmu, který byl významným

► Jánská výše z Fanyanky s vizí Glorietu

▼ Jánská výše z Fanyanky – detail

způsobem spojen i s dalším rozvojem obce. Po něm ostatně nese vrch jméno – Jánská výše. Nově založený lesopark s dominantou Glorietu se stal cílem procházek vilařů, nových rezidentů i oblíbeným výletním cílem návštěvníků Všenor, kromě rozhledu po obci nabízel i výhled do krajiny proti proudu Berounky na Dobřichovice a Kar-

lík. Ostroh byl osázen borovicemi lesními, ve svahu byla ke Glorietu vybudována štěpovaná pěšina zpevněná suchými kamenými zídками, jejichž relikty se dochovaly do dnešní doby. Síť cest byla doplněna odpočinkovými místy a sochařskými prvky, které se do dnešní doby nedochovaly. Gloriet byl z daleka viditelným krajinným prv-

kem, který ovlivnil i další urbanistický vývoj obce – na jeho pohledové ose byla postavena například slavná Štencova vila, poslední realizace jednoho z nejvýznamnějších českých moderních architektů Jana Kotěry. O pět let později, v roce 1889, získal Gloriet svůj krajinný kompoziční protějšek – kapli sv. Jana Křtitele, patrona Jana Nolče, která měla sloužit jako rodová hrobka. Její okolí bylo rovněž parkově upraveno ve stejném duchu jako okolí Glorietu. Urbanistický koncept Nolčova lesoparku jako součásti villégiatury

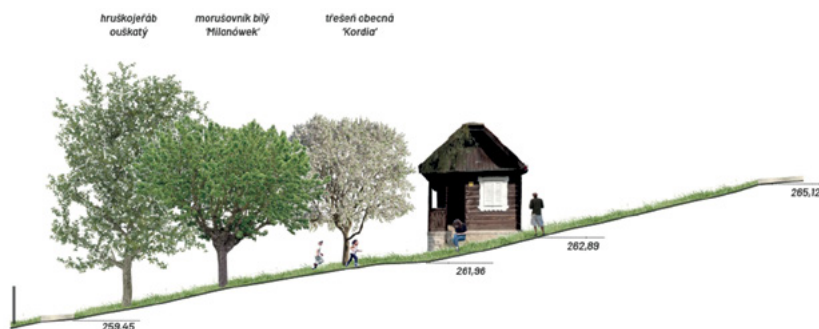
je v českém kontextu ojedinělý a jako takový velice hodnotný. Hlásíme se s hrdostí k tomuto odkazu našich předků, o který chceme pečovat a který chceme dále rozvíjet.

Z výše uvedeného vyplývá, jak důležitou součástí urbanismu obce i veřejného prostoru je lokalita návrší s Glorietem pro naši obec. Gloriet samotný má až symbolickou hodnotu, je součástí mnoha historických vyobrazení a je mimo jiné znázorněn i mezi jinými významnými místy v cyklu obnovených nástěnných maleb

v sále vily Nolč, dnešním kulturním domě. Gloriet byl z aktivity zastupitelstva prohlášen nedávno za kulturní památku a budou pokračovat jeho další úpravy ve smyslu zvelebení místa a zpřístupnění pro občany.

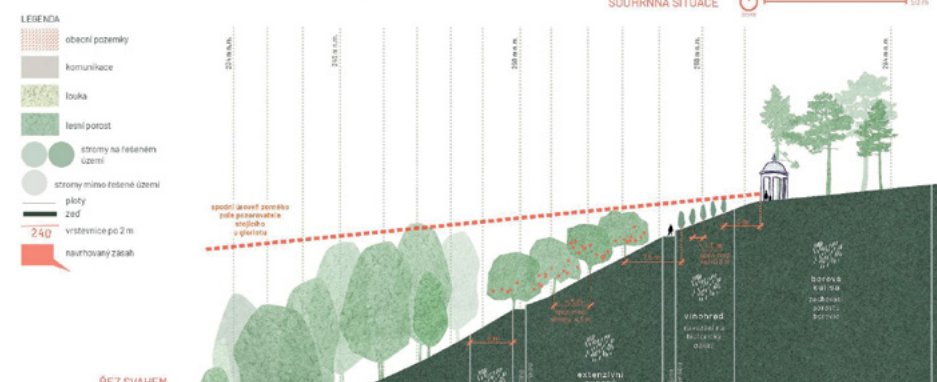
Představení tvorby krajinářského ateliéru Sitta a jejich studie na revitalizaci návrší s Glorietem

Revitalizace Jánské výše ve Všenorech je rozdělena na jednotlivé realizační etapy a vychází z plánu na obnovu zpracované-

▲ Celková situace

▼ Návrh výsadby

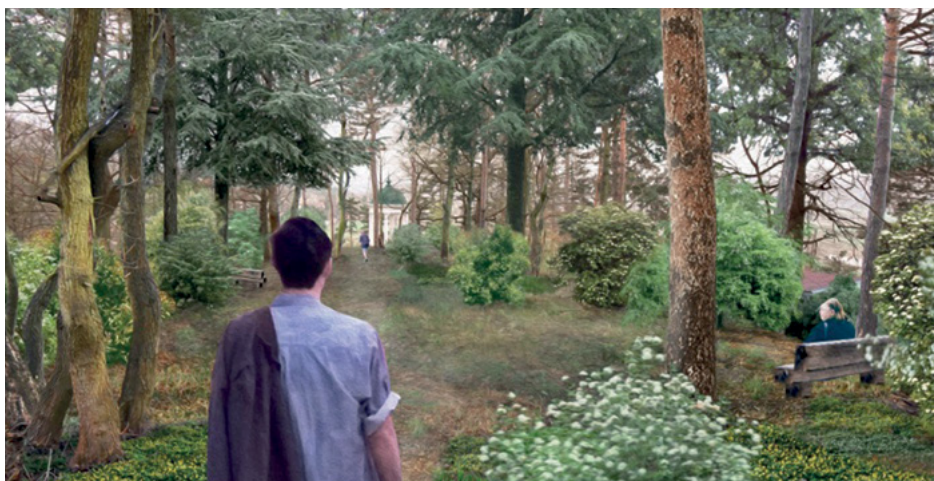

▲ První náčrt na umístění srubu

▼ Umístění srubu

ho ateliérem Sitta-Chmelová krajinářské tvorby z Fakulty architektury ČVUT. Tento ateliér se snaží o stírání hranic mezi pojmy architektura, krajinářská architektura, environmentální umění, scénografie a sochařství. Hledá novou definici kooperativní ekologie. Udržitelnost vnímá jako udržitelnost sociální a podporu komunitního života. Res publica považuje za klíč ke kvalitě života ve městě, zlepšování životního prostoru obyvatel stojí na prvním místě. Studenti jsou podporováni v hledání inovativních a experimentálních přístupů projektování a ve využívání současných technologií a pravidelně se účastní mezinárodních výměnných pobytů a prezentací svých projektů. Vedoucí ateliéru Vladimír Sitta je tvůrce se mezinárodním rozhledem, působil jako krajinář v západním Německu a v Austrálii a účastnil se úspěšně mezinárodních architektonických soutěží, stal se například finalistou v soutěži na připomenutí útoku na Pentagon v roce 2022. Těžištěm jeho zájmu je krajinářská tvorba v nejširším slova smyslu, landart a mimo jiné i návrhy památníků a jiných významných míst v sídelní struktuře a krajině. To, že jsme ke spolupráci pro obec získali

jeho tým v čele s ing. arch. Adélou Chmelovou je pro Všenorý nesporně výhrou a prestižní záležitostí.

Kateřina Samojská

Představujeme vize pro návrší s Glorietem zpracované ateliérem Sitta-Chmelová z Fakulty architektury ČVUT a to citací z průvodní zprávy a několika vizualizacemi:

„Vzhledem k výšce okolního stromového porostu, který nyní tvoří kromě borovic také vysemeněné akáty a duby, ztratila Jánská výše funkci někdejšího vyhlídkového místa. Také pěšiny ve svahu jsou ve špatném stavu. Objekt Glorietu i přilehlé lesní pozemky jsou majetkem obce.

Na západní straně návrší navrhujeme provést probírku stávajících vysokokmenných dřevin a na jejich místě založit dvě nové kul-

tury s cílem obnovit výhled. První z nich je vinice, která se zde již v minulosti nacházela – ostroh se kdysi nazýval Na vinici. Čtyřřádkový vinohrad vysazený přímo pod Glorietem by níže ve svahu přecházel v sad z jabloní – polokmenů. Stávající lesní porost by byl ponechán zhruba v dolní polovině svahu, kde by ani nejvyšší koruny stromů nestínily výhledové ose. Borovice v nejbližším okolí Glorietu by byly ponechány, jejich útlé kmeny nebrání rozhledu, a naopak dotváří charakter ostrohu.

Součástí úprav bude také zpevnění stávajících cest – obnova suchých kamenných zídek a obnova štětování. Alternativou štětování je pokládka kamenné dlažby na stěrkovém podloží, v tom případě by musel být kraj cesty zpevněn další zídkou. Ke Glorietu bychom umístily posezení – mobilní židličky přímo do altánu a dřevě-

né lavice do jeho okolí. Na toto exponované místo však není vhodné umísťovat větší struktury, které by v dálkových pohledech na Jánskou výši vytvářely konkurenci Glorietu – například piknikové stoly se stříškami či jiné přístřešky.

Pro takové vstupy je naopak vhodná obecní louka dále za Glorietem, mezi hřbitovem a chatami. Umístily bychom sem srub Vinnetou, památku na trampskou a osadní minulost, kterou obec získala darem. Chatka by se po transferu nacházela před skupinkou stromů ve východní části louky. Na tomto klidném místě, v přírodě a zároveň blízko centru Všenor, bychom rády vytvořily podmínky pro sousedské setkávání a bezpečný prostor pro dětské hry, kterého v obci není mnoho. Navrhujeme proto doplnit prostor o ohniště s lavičkami a zřídit zde dětské hřiště s přírodními herními prvky. Ve skupině dřevin za srubem by bylo vhodné provést probírku náletových akátů a zbylé stromy vyvétvit tak, aby sloužily jako příjemná průchozí kulisa.

Na louku by bylo možné dostat se mimo jiné po pěšině ve svahu směrem k všenor-skému dubu, která v určité formě existuje již dnes, pro komfortnější užívání však vyžaduje stavební úpravy včetně osazení zábradlí. Na obecních pozemcích před vstupem na hřbitov navrhujeme zřídit menší parkoviště pro návštěvníky hřbitova, Glorietu či pro výletníky, kteří zde započnou cestu do blízkých lesů.

*Tereza Brázdová, Kateřina Shrbená
Ing. arch. Adéla Chmelová,
Ing. Vladimír Sitta
Fakulta architektury ČVUT v Praze*

Jak je to se zelení a křídlatkou ve Všenorech

Původně jsme nechtěli ve vánočním a svátečním čase reagovat na rádoby kritické články, ale v článcích se objevilo tolik nepřesných a zavádějících informací, že jsme byli nuceni se k článkům „Okolí Glorietu mohlo dopadnout lépe“ a „Křídlatka japonská ve Všenorech“ vyjádřit. Každý má právo na svůj názor, proto byly oba články zveřejněny, ale my máme také právo napsat své stanovisko k tvrzením, které se objevily v článcích.

V minulém volebním období jsme nebyli spokojeni s tím, jak vypadá veřejná zeleň a veřejný prostor v obci. Po diskuzi s občany a odborníky, jsme koncepčně vypracovali seznam nejdůležitějších lokalit, určených k úpravě. Cílem bylo zlepšit veřejný prostor, komunikační síť a vytvořit místa pro rekreaci a komunitní setkávání.

- I. Burza**
- II. Náves**
- III. Park Teyrovského**
- IV. Gloriet a jeho okolí**
- V. Pláž u Berounky**
- VI. Prostor u COOPu**
- VII. Kaple a její okolí**
- VIII. Prostor za Zdenkou**

Ve spolupráci s Fakultou architektury ČVUT - Ústavem krajinářské architektury a s Českou zemědělskou univerzitou jsme vypracovali zadání na úpravu těchto lokalit v rámci studentských prací a oba subjekty nám vypracovaly své návrhy úprav zeleně.

Z těchto prací jsme jako první vybrali studentskou práci na úpravu okolí Glorietu od ateliéru Sitta FA ČVUT pod vedením ing. arch. Chmelové, autorizované architektky. Studenti ateliéru Sitta se nad regulací obce zamýšleli komplexně a hlavní

▲ Pohled z Glorietu před úpravou

▼ Výhled z Glorietu po úpravách a osázení vinice

► *Louka u všenského hřbitova před úpravou*

▼ *Ovocný sad pod všenským hřbitovem po částečných úpravách a transferu srubu*

místa nakonec propojili okružní turistickou stezkou. Podrobněji jsme nechali zpracovat na úrovni projektu okolí obecního lesíka, hřbitova a Glorietu. V příštím roce budou realizovány další lokality.

S těmito lokalitami jsme začali jako první také proto, že tento malý kousek lesa o rozloze 22 000 m² se stromy (především borovicemi, které jedna za druhou odumírají) je potřeba oživit, vysadit nové stromy a keře, opravit původní kamenné zidky, cestičky a opravit stavbu Glorietu. Vrátili jsme také Glorietu funkci vyhlídky vymýcením nepůvodních akátů, z vyhlídky je tak konečně vidět do kraje. V článku Okolí Glorietu mohlo dopadnout lépe je nepřesně uvedeno, že administrativně žádáme o vyčlenění z lesního pozemku na normální zeleň z důvodů opravy kamenných zídek. Důvody jsou daleko širší. Například stav lesa, kdy dochází k usychání borovic a šíření nepůvodních druhů jako je akát. Dalším důvodem je také snaha transformace této zeleně na větší rekreační využití. Na lesních pozemcích je toto využití omezené, jak z hlediska sázení jiných druhů stromů a keřů, tak budování doplňkových staveb jakou jsou přístřešky, altány atd. Dalším důvodem je také fakt, že pozemky sousedí s budovou školy II. stup-

ně, kde uvažujeme o přístavbách tělocvičny či další budovy školy. V případě výstavby by byly plochy zahrady školy zastavěny a přišli bychom o zeleň. Sousedící pozemky u Glorietu by mohly tuto zelenou zónu pro školu nahradit. Chceme také požádat o dotaci na všechny úpravy v této oblasti.

Úpravu u Glorietu jsme rozdělili do několika etap.

I. Založení ovocného sadu, transfer historického srubu, úprava okolí Glorietu,

výsadba vinice (vše za účasti dobrovolníků), vysekání špičky hřbitova

II. Oprava kamenných zídek, úprava cestiček, cest, nová výsadba stromů, keřů, oprava samotného Glorietu

III. Úprava špičky hřbitova, rozšíření hřbitova, parková úprava.

IV. Úprava prostoru před hřbitovem – zeleň a parkování

V. Výměna plotu hřbitova

Z výčtu je jasné, že tyto všechny etapy nejdě udělat naráz. Každá tato etapa zahrnuje desítky administrativních, organizačních a jiných úkonů. Dále je potřeba vše zrealizovat. To se nestane za minutu. V poslední době se nám tu rozmohl druh tzv. virtuálních expertů a pracovníků, kteří vše vyřeší za minutu, ale pouze virtuálně. A mají v zásobě spoustu královských rad. Určitě neříkáme, že vše děláme dobře, že nepotřebujeme rady a pomoc. Nicméně se snažíme obracet na lidi, kteří problematice zeleně a lesního hospodářství rozumí, mnohdy v tomto oboru celý život pracují a něco v těchto oborech dokázali. Je to již zmiňovaný ateliér ČVUT Sitta a Česká zemědělská univerzita. Snažíme se také o spolupráci s jedním věhlasným zahradním architektem. Máme také naštěstí ve Všenorech odborníky, kteří to umí a hlavně jsou ochotní pomoci. Rád bych jmenoval pana Jiskru, Mejstříka, Jančáka, Bůžka, Bartuška, Balouna, Michálka, Dragouna. Chtěli bychom jim touto cestou moc poděkovat a zároveň se omlouváme těm, na které jsme případně zapomněli. Nedílnou součástí pomoci a spolupráce jsou další občané, kteří nám pomáhají při realizaci. Těm také patří velký dík.

Návrhy a projekty byly zveřejněny jak na sociálních sítích, tak i na webu obce. Každý občan se mohl k návrhům vyjádřit. Není pravda, že na Gloriet a Hřiště u Kovárny nebyl zpracován projekt. Studie a návrh hřiště U Kovárny byly poprvé zveřejněny v září 2021, následně projekt. Návrh na úpravu okolí Glorietu byl zveřejněn v březnu 2022.

▲ *Prostor za KD s křídlatkou před úpravami*

▼ *Prostor za KD po částečných úpravách bez křídlatky*

Tvrzení, založené na základě nějakého průzkumu a s druhem položených otázek, že Gloriet není oblíbeným místem k procházkám, je odvážné. Každopádně Gloriet historicky vždy byl, podle svědectví pamětníků a na základě obrazových pramenů, jedním z neoblíbenějších vycházkových cílů a důležitou dominantou Nolčova lesoparku i celé krajiny. My nesoutěžíme, které místo je oblíbenější na procházky či není. Představte, že bychom měli všeho nechat a dokončit celý projekt u Glorietu je nereálná. Celý pro-

jekt má mnoho etap. Hodně věcí jsme dělali svépomocí ve svém volném čase. Když jsme pozvali veřejnost, aby nám pomohla v úpravě srubu, autorka článku ani nikdo z jejich uskupení si čas nenašel. Mohli se dozvědět více o celém projektu na místě a mohli potom v článku uvést relevantní informace. Například o cestě u ovocného sadu, kdy předtím tam nebyla cesta žádná. Stávající stav není finální úprava. Je nám také vyčítáno, že u Glorietu není odpadkový koš. Byl tam umístěn pytel na odpady, který se bohužel ztratil, dáme ho tam znovu. Je to odpovědnost každého návštěvníka, aby si svoje odpady uklidil. Nemůžeme tam 24 hodin hlídat, zda tam někdo neodhazuje odpady. A zase, když vidíme na tomto místě odpady, nepíšeme na to kritický článek, nefotí-

me, nelíčíme to jako katastrofu, sehneme se a odpady odstraníme. Pokud by toto bylo pro někoho složité, stačí zavolat na obecní úřad a my odpady odstraníme.

Samostatnou kapitolou je výrok v článku, zda investice do opravy kaple sv. Jana Křtitele měla smysl. Ať si udělá obrázek každý čtenář sám, když někdo toto napíše a zpochybňuje záchranu této významné stavby a památky v obci kvůli kopřivám. Kaple je zapsanou kulturní památkou (<https://pamatkovykatalog.cz/pohrebni-kaple-13285443>), jsou v ní originální malby Adolfa Liebschera a používá se ke kulturním a dalším akcím.

Rádi bychom se také vyjádřili k dalším tvrzením v článku: To že není úprava Glorietu ve Strategickém plánu obce Všenory do roku 2027, není nic neobvyklého. Plán se průběžně upravuje s ohledem na priority, vypsání dotací a možnosti realizace. Podle informace z článku jsou stavební priority v tomto plánu vyčísleny na 150 milionů Kč do roku 2027. Jen pro srovnání v minulém volebním období za posledního cca dva a půl roku jsme zrealizovali projekty k 60 milionům Kč. Navíc ještě dojde k úpravě a doplnění strategického plánu o další projekty.

Byli jsme permanentně obviňováni, že vše děláme kvůli volbám. I z těchto důvodů jsme některé projekty odložili na pozdější dobu. Byl to případ přemístění sběrného místa od Kovárny na pozemek za tratí a spuštění sportovního a dětského hřiště, kde jsme instalovali jen dětské prvky. Také jsme odložili instalaci nové houpacíky na dětské hřiště za kulturním domem.

Prostor u COOPu: Jak bylo správně poznamenáno, pozemek není obce Všenory, pouze malá část.

Rádi bychom uvedli níže dva podobné příklady.

Byl na nás vytvářen nátlak, abychom vyčistili prostor podél železniční trati v ulici U Silnice a opravili silnici ve stejném úseku na své náklady. V prvním případě patří pozemky Správě železnic, v druhém případě Krajské správě silnic. Nesouhlasíme s tím, abychom opravovali a udržovali cizí majetek. Je potřeba vyčerpat všechny možnosti, aby vlastník pozemku či nemovitosti si dal do pořádku svůj nebo svěřený majetek. Nakonec se podařilo obě dvě věci krátce po volbách zrealizovat, na základě našich žádostí, za což moc děkujeme jak Správě železnic, tak i Krajské správě silnic. I v případě COOPu se snažíme udělat stejnou věc, nemůžeme zasahovat do majetku jiného vlastníka bez dohody. Požádali jsme ho o nápravu. Věřím, že se nám v nejbližší době podaří dosáhnout u COOPu stejného cíle jako v prvních dvou případech.

Stejný případ je i v případě pláže u jezu, kde se snažíme pronajmout 790 m2 pozem-

ku od státního podniku Povodí Vltavy, abychom udělali nezbytné změny a rekreační úpravy.

Rozumíme tomu, že autorka článku nemá ještě představu o práci zastupitelů a obecní správě. Rada, že máme napřed dokončit stávající projekty je sice dobrá, ale svědčí o neznalosti všech procesů. Každé povolení, žádost, projekt, vyjádření, zajištění dodavatelů, sehnání materiálu trvá nějakou dobu a je potřeba s tím začít co nejdříve. Nejde ani moc plánovat a počítat, když nevíte, kdy příslušné povolení či vyjádření dostanete. Proto se administrativně otevírá více projektů. Ty se pak podaří vyřídít v různých časových obdobích a následně postupně realizovat. Obec také musí plnit své povinnosti jako je úprava stávající zeleně, údržba komunikací, nakládání s odpady, správa majetku a další činnosti. Všechny nové projekty berou určitý čas a kapacitu, kterou máme k dispozici. Nicméně jsme odhodláni a připraveni nové projekty realizovat, často i svépomocí ve svém volném čase, tak jak tomu bylo dříve. Důsledně se také snažíme podávat žádosti o dotace, což se nám v poslední době vyplatilo v podobě získání dvou dotací.

Rádi bychom se také vyjádřili ke křídlatce japonské. Začali jsme boj, protože nevidíme důvod k tomu, aby břehy potoka vypadaly tak jak vypadají a aby se křídlatka rozšiřovala i na zahrady soukromých domů. Bude to dlouhodobý proces. Nicméně bylo potřeba s ním začít. Dalším cílem úpravy je vytvoření cesty pro chodce podél potoka, od trafostanice u Boženky přes Burzu, včetně chodníku ke Sladovně. Na obrázcích je vidět rozdíl před úpravou a po úpravě. Jen po upřesnění, odstraňování křídlatky za Kulturním domem začalo v dubnu letošního roku. V článku a na sociálních sítích byl fakt, že se někde objevila křídlatka znovu, asi dvě rostliny, ličen jako katastrofa biblických rozměrů. Byli jsme také dotazováni, co s tím uděláme. Odpověď je jednoduchá – nebudeme to fotit, psát na to článek, kritizovat, ale sehneme se a křídlatku vytrhneme. Jak to děláme a budeme dělat i nadále.

Je nám jasné, že odstraňování potrvá dlouho, že se křídlatka může a bude objevovat znovu. Tzv. experti předtím nepřišli s návrhem, aby se s odstraňováním začalo a jak, pouze po sedmi měsících přicházejí s kritikou.

Budeme moc rádi za konstruktivní rady a budeme vděční za praktickou pomoc každého občana, ne virtuální pomoc, při úsilí zlepšit životní prostředí v naší obci. Na fotografiích k článku je ukázán stav před úpravami a po úpravách. Každý si může udělat závěr sám.

Děkujeme moc všem, kteří nám pomáhají.

Roman Štěrba

Socha Dobrého rytíře

Mírně pod vrcholem kopce Kámen nad Všenorami je od září vztyčen pomník Dobrému rytíři. Rytíř dobrého srdce je poutníkem z dob minulých v našem čase zpochybňování tradičních hodnot, jako jsou láska k rodině a vlasti, pomoci bližním, zbožnost... Dnešní morálka se směje deseti přikázáním, dobrým radám, které člověka vedly k radostnému a spokojenému životu.

Dobry rytíř navazuje na tradici svatého Václava a jeho kopí není nachystané k boji a nadvládě, ale je připraveno pro prapor vítězství nad smrtí po vzoru Ježíše Krista.

O dobrém rytíři přinesl zprávu Břetislav Štorm, všenorový občan, spisovatel, grafik, heraldik, architekt, člověk mnoha oborů. Na soklu pod sochou je vyřezán jeho znak, velké Š, kde háček je nahrazen křížkem. Socha rytíře je inspirována kresbami pana Štorma, jen se nám nepodařilo přenést do dřeva lyričnost a nehmotnost. Snad nám to pan Štorm z druhého břehu odpustí. Závěrem bych rád poděkoval paní Mejstříkové, že se přišla na sochu podívat a podělila se s námi o vzpomínky na manžela.

Pro zájemce o dílo pana Štorma mohou doporučit nové souborné vydání jeho textů, které letos vyšlo v nakladatelství Torst. Nějaké povídky lze zapůjčit ve všenorové knihovně.

Jaroslav Bím

Okolí Glorietu mohlo dopadnout lépe

Je běžné, že se řeší několik věcí najednou. Ale Všenory by měly jasně vědět, kam chtějí směřovat a jaké jsou jejich priority. Mnoho projektů stále zůstává nedokončených, případně se rozbíhají, aniž by původně byly ve strategickém plánu obce z roku 2021.

V poslední době se ve Všenorech hodně událo. Obec koupila a opravila kulturní dům, provádí úpravy na loučce před Glorietem, přemísťuje sběrné místo a chystá se na jeho místě u Kovárny budovat dětské hřiště.

Právě Gloriet a jeho okolí jsou příkladem projektu, který původně nebyl ve strategickém plánu zveřejněném na obecních webových stránkách.

Bez diskuse s lidmi

Přitom už nyní můžeme hodnotit, jak přeměna prostoru pod hřbitovem směřem k této stavbě dopadla. Cílem byl vznik piknikové loučky a úpravy probíhaly na základě studentských studií a vizualizací. Ty se mohly stát skvělým odrazovým můstkem například pro nastartování diskuse s občany o tom, jak vlastně místo využívají, co od Glorietu a jeho okolí očekávají a jak by místo mohlo vypadat po proměně.

Bohužel se to nestalo. Veřejná debata neproběhla a navíc se potvrdilo, že studentské práce nejsou dostatečným podkladem pro realizaci podobných plánů. Tím měla být projektová dokumentace vzešlá z rukou profesionála, který má zkušenosti s úpravou veřejných prostor.

Když chybí podrobný projekt

Prostor, na kterém přibyl srub Vinnetou, takovou projektovou dokumentaci nemá a dělá dojem provizoria. Štěrková cesta je bez obrub a řádného povrchu, navíc je slepá (viz obr. č. 1). Majitelé chat pod touto cestou do vrat instalují provizorní zábrany (viz obr. č. 2), protože se jim voda žene do garáží. Cesta má velký sklon, a tak ji vyjede jen auto s náhonem na všechna čtyři kola, pěšky je rovněž schůdná velice obtížně, pro lidi s kočárky či obtížněji se pohybující seniory prakticky vůbec.

Dobrý projekt přitom považujeme za polovinu úspěchu. Dokumentace bývá velmi detailně zpracovaná, podrobně řeší nejen povrchy a odvodnění chodníků, druhy ob-

se výborně hodily do tramské osady nebo do lesa, ale s křehkou stavbou Glorietu moc neladí. Navíc u nich chybí odpadkový koš, takže se pod stolem válí plechovky a lahve (viz obr. č. 3).

Obec se nyní rozhodla investovat dalších zhruba 270 000 korun na administrativní přeměnu okolí Glorietu z lesního pozemku na ostatní zeleň, aby mohla následně žádat o dotaci na opravu kamenných zídek u cest v lese pod altánkem. Jsou to poměrně velké peníze, nicméně pouze za administrativní úkon – nezpochybňujeme, že i cesty pod Glorietem potřebují úpravu, ale tato investice není časově podmíněná, dala by se udělat

▲ Obr. č. 1. Slepá cesta

rub, napojení na stávající komunikaci, ale také například druhy rostlin, skladbu záhonů a podobně. Na návrhu se většinou podílí několikačlenný tým specialistů z různých oborů a na konzultace by měli být přizváni i lidé, kteří se následně o místo budou starat.

Další čtvrt milion na okolí Glorietu

Ani nejbližší okolí Glorietu nedopadlo úplně dobře. Lavice a stůl, které zde přibýly, by

► Obr. č. 2. Provizorní zábrana proti vodě

kdykoliv a my se domníváme, že nejdříve by bylo dobré dokončit už běžící projekty. Případně řešit stav míst, kam lidé chodí možná častěji než k altánu.

Je samozřejmě chvála hodné, že se obec snaží podnikat kroky k tomu, aby mohla opravovat a zkulturnovat své prostředí. Ale momentálně není dokončena ani pikniková loučka a navíc les kolem Glorietu nebyl zahrnut do strategického plánu obce jako

priorita. Pro představu, stavební priority jsou v plánu vyčísleny na 150 milionů korun do roku 2027.

Jedna lavička nestačí

V průběhu léta a podzimu 2022 jsme se Sousedy spolu provedli dotazníkové šetření s cílem zjistit, kam lidé nejčastěji chodí, která místa mají rádi a kde cítí největší slabiny obce. Na dotazník nám odpovědělo 150 res-

▲ Obr. č. 3. Odpadky u Glorietu

pondentů. Jsme si vědomi toho, že to není většina obyvatel, ale pokud je nám známo, obec neprovedla v tomto směru žádný průzkum, v němž by se zajímala o to, co by lidé ve Všenorech potřebovali.

Gloriet podle výsledků dotazníku ani zdaleka nepatří mezi oblíbené místo k procházkám, když jej uvedlo jen 22 procent dotázaných a skončil s odstupem za místními lesy (77 procent) a řekou (74 procent).

Na dotaz, který veřejný prostor by se měl řešit přednostně, se polovina lidí shodla na dvou místech – chtěli vylepšit prostor u řeky a okolí COOPu, následovaly Burza a mokropeská náves.

▲ Obr. č. 4. Hřiště obehnané páskou

Lavička, která se u COOPu objevila týden před volbami, situaci trochu zlepšila, ale i tak je toto místo ostudou obce. Uvědomujeme si, že prostor před prodejnou není v majetku Všenor, ale i tak by se obec měla snažit jej zásadně zlepšit. Podle nás by právě řešení tohoto prostoru mělo být prioritou.

Mimochodem, ve strategickém plánu je řečeno, že je potřeba vytvořit přirozené centrum obce. Kde jinde by mělo být než na rozhraní Horních Mokropes a Všenor?

Je jistě hezké jít se projít do lesa ke Glorietu po opravených cestách a cestou zkontrolovat, jak dozrává víno na obecní vinici pod Glorietem, ale denně klopýtat po rozpadajícím se asfaltu před jedinou samoobsluhou v obci je k vzteku.

Kopřivy a červená páska

Dále bychom se měli lépe zamyslet nad budoucím využitím a údržbou míst, do kterých investujeme. Například kaple v lesích nad kulturním domem byla rekonstruována před několika málo lety, ale již letos v létě bylo její okolí zarostlé kopřivami do výšky pasu dospělého člověka. Měla investice smysl?

Dalším nekoordinovaným počinem vedení obce je předvolební osazení herních prvků na končící sběrné místo u Kovárny. Hrací věž a houpačka jsou už tři měsíce obehnané červenou páskou se zákazem vstupu (viz obr. č. 4), a jsou zcela absurdně umístěny v těsné blízkosti velkoobjemových kontejnerů na odpad. Správný postup a selský rozum velí, že bylo lepší nejdříve provést úpravu povrchů a přípravu základů a teprve poté osadit herní prvky. Ani v tomto případě nevznikla prováděcí dokumentace, ale začalo bez rozmyslu stavět opět jen na základě studie.

Na tyto a jiné nešvary se snažíme upozorňovat na zasedání zastupitelstva. Všenory by neměly být druhořadou obcí, v níž se spokojíme s tím, že veřejné prostory jsou opraveny tak napůl. Pojďme věci dělat pořádně, s jasnou vizí a koncepcí, a podle kvalitní projektové dokumentace.

Ing. Lenka Mlíkovská,
zastupitelka za Sousedé spolu

Autorka je členkou komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a její profesí je technický dozor investora na soukromých stavebních projektech.

Všenorská knihovna a Informační centrum Berounka

Muzeum Všenory

Katalog knihovny:
katalog.vsenory.cz
tel.: 730 899 881, 607 263 700,
email: knihovna@vsenory.cz
Otevírací hodiny: středa-neděle 13:00-18:00

Co je nového ve Všenorské knihovně

Čtení pro nejmenší

9. 11. 2022 se na galerii, jak se říká prostoru Všenorské knihovny nad kavárnou, setkaly děti z mateřské školy s paní Alenou Pražskou, která jim četla pohádkový příběh. Chvilku uprostřed království knih byla pro přítomné děti jistě velkým zážitkem.

Svět detektivek v Literární kavárně

Milovníky detektivních příběhů jistě potěší, že se fond detektivek opět rozrostl. Knihy najdete v bílých vitrínách v Literární kavárně. Podmínkou pro vypůjčení je registrace ve Všenorské knihovně. Nejnovější detektivky jsou však uloženy mezi novými knihami v depozitáři beletrie (místnost za výpůjčním pultem).

Všenorská knihovna bude od ledna 2023 nově půjčovat deskové hry.

Geologická vycházka

Dopoledne 16. října přšelo, ale jakmile se účastníci letošní podzimní geologické vycházky začali sjíždět ke kapli sv. Václava v Jarově u Berouna, oblaka se roztrhala, vysvitlo Slunce a teplota vystoupila „na krátký rukáv“.

V 11:30 jsme se vydali na první lokalitu, kterou byl místní hřbitov, kde se rozpačití geovýletníci dozvěděli, jak hluboko musí být uložena rakev (1,5 m) a hlavně že musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody – to jest uloženo zákonem o pohřebnictví, stejně jako to, že je lidským ostatkům zakázáno se rozložit dříve než za 10 let. Následovalo ověření hloubky hladiny podzemní vody v hřbitovní studni a z hydrogeologického hlediska byly podmínky pro pohřbívání shledány jako příznivé s hladinou v hloubce 10 m. Letošní vycházka byla věnována zcela silurskému útvaru, který do stratigrafických tabulek zavedl skotský geolog Roderick Impey Murchison roku 1835; útvar pojmenoval po keltském kmeni, který obýval území jižního Walesu v 1. stol. po Kristu. Ve stejné publikaci byl definován také útvar kambrium anglickým geologem Adamem Sedwickem, načež bylo zjištěno, že se obě jednotky částečně překrývají: spodní část siluru „ležla“ do svrchní části kambria (a opačně) a ačkoli byli oba geologové přáteli, do smrti tento spor nevyřešili. Vleký problém zvaný „the Highlands controversy“ rozlouskl až roku 1879 Charles Lapworth definováním ordovického útvaru. Dnes je silurský útvar přesně vymezen podle graptolitových zón a absolutní datování spodní a horní hranice je 444 a 419

Kapka a Sojka objevují Všenory

Všenorská knihovna dostala skvělý dárek. Devítiletý Jakub Jelínek nám osobně do knihovny přinesl a věnoval svou již druhou knihu Kapka a Sojka objevují Všenory. Příběh o Kapce, Sojce, Ferovi, Jackovi a Edě se odvíjí v okolí Berounky a obce Všenory. Kniha má dokonce ISBN 901-888-919-2021 (International Standard Book Number - Mezinárodní standardní číslo knihy).

milionů let, zahrnuje tedy období historie Země trvající 25 mil. let. – Tento příběh z geologického zákulisí jsme si vyslechli v místě s krásným výhledem na Beroun a Králův Dvůr, nad nimiž jako dominanta ční táhlý vrchol kopce Děd, který je právě budovaný horninami z období ordoviku.

Na Holém vršku s výhledem na lom pod Koledníkem výklad o siluru pokračoval... Po zalednění ve svrchním ordoviku se v siluru citelně oteplilo, ledovce pokrývající superkontinent Gondwana odtávaly a hladina v oceánech stoupala. Takové prohloubení oceánu se projevilo náhlou změnou sedimentace, jak je např. vidět horní části lomu pod Koledníkem (tzv. bazální přídolský event). Hlavním horotvorným procesem bylo tzv. kaledonské vrásnění, při kterém se uzavřel oceán lapetus mezi kontinenty Laurentií, Baltikou a Avalonií, jejichž spojením ve svrchním siluru vzniká kontinent Laurussia. Oblast Bohemika se nacházela v Rheickém oceánu v oblasti tzv. armorického souostroví při severním okraji Gondwany zhruba mezi 30°–40° jižní šířky. Gondwana rozprostírající se na jižní polokouli rotovala proti směru hodinových ručiček a posouvala se k severu k Laurussii, která zaujímala prostor kolem rovníku.

V Bohemiku, v tzv. pražské pánvi, panovaly hlubokomořské podmínky doprovázené kondenzovanou sedimentací jemného materiálu s převažující frakcí prachu a jílu. Jílovce a graptolitové břidlice prostoupené vulkanickými horninami jsme si prohlíželi ve spodních etážích lomu Kosov. Tyto horniny jsou převážně zastoupeny v liteňském a kopaninském souvrství.

Už ve spodním siluru začala na dně moře probíhat vulkanická činnost; lávy chemicky odpovídají spíše vnitrodeskovému vulkanismu než magmatům středoocéánských hřbetů. Podmořské sopky postupně rostly, až se ve středním siluru vynořily nad hladinu v tzv. svatojanském vulkanickém centru. V prosvětlené provzdušněné zóně na svazích sopek se tvořily vápence a dařilo se mořské fauně, jejíž fosilie jsme sbírali na rozhraní kopaninského a nadložního přídolského souvrství v lomu Kosov. Hojně jsou zde schránky ramenonožců a ocasní štíty trilobitů, ale našli jsme i úlomky jejich hlavových štítů.

Pár otužilců se na závěr vycházky vykoupano v jezírku kosovského lomu, od kterého jsme se pak už vrátili zpět do Jarova a rozešli se s příslibem další geologické vycházky v říjnu roku 2023.

Na shledanou se těší
Filip Stehlík, průvodce

Mgr. Alena Sahánková, knihovna Všenory

Ve Všenorské knihovně jsou k dispozici poslední kusy stolního kalendáře Všenorská zákoutí 2023.

Mecenáš

Jméno úspěšného pražského podnikatele Edmunda Teyrovského si v naší obci vždy spojujeme s originálním parkem, který nechal vybudovat ve dvacátých letech 20. století v Horních Mokropsech. Duchovní a vlastenecká náplň umělecké výzdoby tohoto místa jasně vypovídá o smýšlení svého tvůrce.

Podnikatel Teyrovský dovedl svůj vztah k vlasti a národu projevovat i konkrétní materiální podporou. Dokládá to Kalendář Národního divadla, který zveřejnil na čestném místě reklamu jeho firmy. V těžkém roce 1918 si tato pomoc zasloužila mimořádného uznání.

Vladislav Veselý

Školní listopadový úvodník

Milí čtenáři, zdravím Vás v předvánočním čase z naší všenorské školy a školky.

Těšíme se z toho, že škola i školka běží jako obvykle – bez epidemičeských opatření. Těšíme se i z toho, že ukrajinští žáci a děti, kteří k nám do školy přišli, se již začlenili do třídních kolektivů a pomalu se spolu s námi učí. Nemají to jednoduché, někteří se učí nejen v naší české škole, ale odpoledne také online ve škole ukrajinské.

Těšíme se na tradiční setkávání a akce během školního roku. Letos to již po dvou letech, kdy to nešlo, určitě vyjde!

A tak Vás všechny zveme **v pondělí 19. 12. na „Vánoční zpívání“ od 17:30, resp. od 18 hodin** na zahradu naší školy. Nejprve bude otevřen vánoční minitrh a občerstvení, od 18 hodin začne společné zpívání. Letos se, společně s Vámi, **pokusíme o vytvoření největšího školního smíšeného sboru**. Rozezpíváme se s dětmi na známých koledách a ve finále s deváťáky si dáme Narodil se Kristus Pán. Jaký bude rekordní počet nás všech zpívajících? Rekord bude technicky zaznamenán a zapsán do školní kroniky. Těšíme se na společný předvánoční večer.

Pro žáky 2. stupně máme nachystaný **lyžařský kurz v Rakousku**. Držme palce, aby tentokrát opravdu odjeli a kurz se vydařil.

Naší velkou tradiční akcí je **Zábavné benefiční odpoledne**. Čeká nás již 11. ročník. **A pozor, s ním změna!** Benefice vkročí do nového desetiletí **v novém termínu, 1. 4. 2023**. Pokud přijdete školu podpořit, zarezervujte si termín ve Vašich nových kalendářích. Podpořit nás můžete také kdykoliv během roku v aplikaci **Darujme.cz**.

Ze školy Vám přejeme milý předvánoční čas, klidné svátky, pevné zdraví, hodně spokojenosti a radosti z každého dne.

Renáta Bartoníčková

Učíme se od profíků

Pod tímto názvem probíhá letošní celoškolský projekt. Je zaměřen na seznamování žáků s co nejširším spektrem profesí, aby se tak mohli lépe rozhodovat při volbě střední školy a budoucího povolání. A kde se začíná? Samozřejmě od zaměstnání rodičů.

Vzpomínka

Deváté třídy, tak jako každý rok, si položením věnce na karlsštejnském hřbitově připomenuly profesora Josefa Kubálka.

Podzimní školka

„...Dvanáct je měsíců a každý z nich jinou čepici nosí. Zima nám do dlaní nasype sních, v létě běháme bosí...“

Jiří Pavlica

V září jsme se sešli pod jabloní a spolu se svatým Václavem oslavili obecní svátek úrody – Jablkobraní. Starostlivé maminky napekly, šikovní tatínkové pomohli s přípravami a děti zpívaly, mlsaly a křičely jako „lvi“! Trénovali jsme na józe. Vždyť lev (symbol ČR), vědom si své síly a odvahy, je samostatný, umí se rozhodovat a zdolá všechny překážky... Budou-ctnost. Aby malým lvíčům nechyběl řád a rytmus, užili jsme si také společné bubnování. Radost, kdy se ztrácí rozdíl mezi „velkými“ a „malými“.

Listopad svlékl stromům šaty, kaštanů se probudily v dlaních dětí, z barevných listů jsou obrázky a náš pastelkový plot zdobí malova-

Příběhy bezpráví

Také letos se naše škola zapojila do projektu Příběhy bezpráví, který obsahově i materiálně zabezpečuje společnost Člověk v tísni. Díky této spolupráci máme k dispozici řadu kvalitních dokumentárních filmů a tištěných pomůcek, které mapují podstatu totalitních systémů ve 20. století i jejich vliv na naši současnost. Žáci tak mají v rámci dějepisu a občanské výchovy moderní a poutavý materiál k rozvoji kritického myšlení. vv

**PŘÍBĚHY
BEZPRÁVÍ**

V tu chvíli nehřály a nesvítily jen svíčky v lucerničkách. Až lidé stejně otevrou svá srdíčka, bude pro všechny dost Světla, které nám posvítí na cestu do Betléma...
Děti a učitelky všestarské MŠ

né stromy od dětí i rodičů. Stromy měly svátek. Skromní svědkové lidského snažení. I na ně mysleli všichni, co **na brigádě s chutí usilovnou připravovali naši milou zahradu na zimní odpočinek. Moc děkujeme!**

Ještě je potřeba se postarat o náš moudrý dub a jeho skřítky a nezapomeneme ani na zvíátka v lese. Morčátko už je pod střechou, aby nám nenastydlo.

Dny se krátí a světýlko se přestěhovalo do nazdobených lucerniček, abychom přivítali svatého Martina. Přijel! A dokonce na opravdickém bílém koni! Svět je v pořádku. Martin se rozdělil o svůj plášť se žebrákem a my jsme rozlomili svůj sladký perníček, abychom se o něj také podělili.

Z dějin naší školy: U zubaře roku 1939

„Všem dětem naší školy byl prohlédnut chrup zubním lékařem MUDr. Kramperou v Dobřichovicích a shledáno 56 nutných zákroků a plomb u 34 dětí. Řídící učitel Kalivoda vyjednal s tímto lékařem nejnižší cenu za jednu plombu – 10 korun. Když bylo ukončeno ošetřování chrupu žactva, zaplacen byl správou školy účet lékaři ve výši 310 korun za 31 plombu, trhání a jiné ošetření.

Některé děti ošetřovány byli lékaři v Praze na vlastní účet. To byly děti vesměs zámožnější.“

vv

VÁNOČNÍ ZPÍVÁNÍ
aneb
zpívá celá zahrada
19. 12. 2022

Srdečně Vás zveme a těšíme se na Vás!

Program:
17.30 otevření zahrady
vánoční minitrh, drobné občerstvení a hodně muziky
sbor rodičů – směr vánočních písní
18.00
vystoupení tříd a **SPOLEČNÉ ZPÍVÁNÍ** známých koled
Zapišeme si po letech ticha a samoty rekordní počet zpívajících?

SVČ Všenory na začátku dalšího školního roku

Na podzim v roce 2022 se činnost Střediska vrací před březen 2020. Vrací se nám děti i naděje, že zlá virová nemoc již „nekoší“ lidi jako na počátku epidemie a že při dodržení běžných hygienických standardů se nezvrtne v něco nečekaně zlého. Díky tomu je činnost kroužků SVČ opět standardní. Každý týden s dětmi tvoříme nové světy, ať již na divadle, tančírně, v oblasti umění, nebo na sportovním hřišti. Jsme moc rádi, že můžeme spolu s vámi hledět celkem s optimismem do budoucna.

Tak to bylo vidět třeba na Všenorském jablkobraní. Tak je to každý týden v kroužcích, které jsme mohli obnovit, i v těch úplně nových, jako je zdravotnický kroužek, tvořivý kroužek nebo taneční příprava.

Spolu s dětmi jsme se radovali z radosti lidí, kteří chtějí žít ve své obci pospolu a radostně. Víme, že je nyní pro všechny obtížné srovnat se s novými fenomény doby. Romantismem opilá Putinova generalita a jeho hybridní vojsko vede svůj Armagedon se svobodným světem a následky vidíme denně na účtenkách. Rovnováha je ta tam. Proto pojďme a dělejme život našim dětem co nejkrásnější, ve škole, doma i tam, kde se rozvíjejí ve svých zájmech, tedy ve volném čase. Všichni, kdo tak činí, jsou hrdinové všedního dne.

Dramatický kroužek v nových prostorách

Tento text přejímáme z webu SVČ (<https://svc-vsenory.cz/stranka-aktuality-15>). Ukazuje, jak účinná a pro děti užitečná je spolupráce obce a SVČ: „Děti z dramatického kroužku si v letošním školním roce plnými doušky užívají „prkna, která znamenají svět“. Díky vstřícnosti zastupitelstva obce Všenory mají každý pátek k dispozici nádherný prostor místního kulturního domu.

S pocitem skutečného divadelního světa se jim mnohem lépe pro-

Ples SVČ Všenory

V době vydání zpravodaje je už minulostí tradiční ples SVČ Všenory, který se poprvé konal v nově zrekonstruovaném sále Kulturního domu Všenory. Ples se konal již popáté (a navíc ve školním roce 2020–2021 z jasných důvodů proběhnout nemohl). Jsme rádi, že si našel místo v kalendáři společenských akcí ve Všenorech.

Šablony – další evropská podpora doputovala mezi nás

Až do konce školního roku 2024–2025 budeme zlepšovat naši práci také díky veřejné podpoře z Operačního programu Jan Amos Komenský. Nabídneme veřejné prezentace trendů ve výchově a vzdělávání, budeme se učit novým věcem navzájem i v kurzech pro pedagogické pracovníky. A díky této podpoře proběhne řada tematických setkání dětí s inspirativními osobnostmi, zejména v letních pobytových táborech SVČ.

Texty a fotografie:

Anna Bičíková, lektorka dramatického kroužku

Lenka Hanková, zástupkyně ředitelky SVČ

Petr Koubek, lektor SVČ

Hana Brožová, ředitelka SVČ

niká do dětských příběhů; například do příběhu malé Cilky z knihy Středa nám chutná. A co chutná dětem z dramatického kroužku? No přece pátek na světových prknech!”

Akademie pro seniory

Akademie pokračovala přednáškou o šlechtických palácích hlavního města. Naše dlouholetá spolupracovnice, vedoucí provozu objektů Prague City Tourism Viktorie Králová, představila náročnou a povedenou rekonstrukci Clam-Gallasova paláce nedaleko Mariánského náměstí ve staré Praze. Mohutná budova z vrcholného baroka je dokladem luxusu života nobility, ale i zajímavých trendů dobové architektury, jejíž jednotlivé prvky tvoří kouzlo centrální Prahy, díky němuž bývá opakovaně prohlašována nejkrásnějším městem planety (např. magazínem Time Out). Na podzim jsme vyslechli ještě přednášku paní MUDr. Petroušové o poruchách spánku a možnostech, jak jim předcházet, a též velmi zábavnou exkurzi Martina Šándora po památkách antiky na Sicílii.

Cena Našich novin – Cena Arnošta Tučka

Cena nezávislého poberounského občasníku Naše noviny je udělována od roku 1999 a je určena těm, kteří se nezištně zasazují o rozvoj kulturního a společenského dění v regionech Dolní Berounka či Podbrdsko. Kandidáty navrhuje redakční rada společně se čtenáři Našich novin, kteří také svým hlasováním o vítězi rozhodnou.

V neděli 13. 11. 2022 proběhlo na svatomartinském posvícení v Letech vyhlášení Ceny Našich novin – Ceny Arnošta Tučka. Z 30 kandidátů bylo vybráno 11 pro účast na vyhlášení ceny. Byla mezi nimi i paní Alena Sahánková.

A takhle tady žijem!

Na Podstádlí to má koule, slovensky guľe! Kdo si myslí, že dnešní povídání bude mít chlapecky erotický obsah, tak se bohužel mýlí. Za tím úvodem se skrývá naprosto slušná sportovní společenská činnost a tou je: PÉTANQUE

Kdo nezná tento sport, tak se jedná o pohodovou, nepříliš fyzicky náročnou, odpočinkovou a po skončení velice společenskou záležitost. Nebudu vám zde vysvětlovat podrobnosti, ale stačí oslovit partu lidí, sehnat ocelové koule plus jednu malou (košong), vytipovat vhodný prostor a jde se na to.

A Na Podstádlí se uskutečnil v klidu, bez mediální podpory již 10. ročník!!!

Není nás tu moc, a tak jsme si tři chalupáři – Honza Patrman, Pavel Flíček a já – před deseti lety řekli, zřejmě asi při degustaci

pivka či vína: „Co pétanque Na Podstádlí?“ A bylo rozhodnuto. Jak jednoduché...

Naše „hřiště“ je ale docela složité. „Hřiště“ je pokryto drobným šterkem a ne krásně ušlapanou hlinou. Pochopitelně to má své záludnosti, ale my jsme na to již navyklí a víme, jak s tím „pracovat“.

Tento ročník nám příliš nepřálo počasí, ale u nás se hraje za každého. I kdyby napadl sníh, tak se bude hrát!!

Ráno upravíme „hřiště“, Jirka Reif nám uvolní parkoviště na instalaci posezení. A teď nastává to hlavní. Každý z domova něco přinese, pochopitelně že dámy upečou slané i sladké koláče, šátečky, buchty, bábovky, chlapi se postarají o dostatek alko nápojů, Míša Flíčková zajistí francouzskou hudbu, jasně že šansony, a koule mohou začít létat.

▼ Plejeři na hřišti

Nebudu vás unavovat systémem hry, to není v tomto případě vůbec podstatné. V posledních ročnících se nás schází tak kolem patnácti až dvaceti na hru.

A co je podstatné? Ne, že bychom se nescházeli během roku, ale toto je i setkání rodinných příslušníků, prcků, babiček,

▲ Putovní cena

◀ Parta

dědečků, dospívající mládeže a to je to hlavní.

Jasně, že dbáme na bezpečnost resp. nepodávání alkoholu mladistvým, ale my starší se příliš nezhýčkáme. Ale pozor, vše s mírou!!! To je přece samozřejmost!

Pohodové odpoledne pomalu proplová až do úplného vyvrcholení, tzn. do finále. A kdo vyhrál? Tak to opět není prvořadé na program dne, i když jméno vítěze bude

▲ Stoly hojnosti

◀ Ta ještě nehraje

figurovat na putovní ceně. Ceny se rozdají, všichni se pozdraví a jde se ke stolům, které oplývají neskutečnými dobrotami a pitím.

Sedí se, klábosí, maminky hlídají a hledají své ratolesti, dospěláci popíjejí skvělá vína, lehce tvrdého alkoholu a pochopitelně i pívka. Vše probíhá v naprosté pohodě a už se zase těšíme na další ročník.

Nebylo to povídání příliš dlouhé, ale chtěl jsem se s vámi podělit o náladu jednoho od-

poledne, která panovala Na Podstádlí.

Možná, že je to návod pro pořádání velkého turnaje dole ve Všenorech, třeba i o putovní pohár starosty Všenor.

Pepík Čadek

P.S. Ještě chceme do konce roku stihnout první ročník soutěže o Nejlepší bramborák Na Podstádlí a to by mělo být opravdu skvělé zakončení starého roku.

▼ Každý z domova něco přinese

Přání

Tak se opatrujte a MY z Podstádlí Vám přejeme krásné vánoční svátky a ten nový rok určitě ve zdraví zmačkáme.

Všenorská divadelní společnost

Podtrženo, sečteno !

Bývá zvykem po roce činnosti bilancovat, co se za tuto dobu událo hezkého i špatného. Všenorská divadelní společnost se letos této tradici vymyká, protože je to ještě téměř novorozenec zvící devíti měsíci.

Jak známo, první krůčky jsou velmi těžké, v tomto věku téměř nemožné, ale myslím, že se nám povedl malý zázrak a my už jsme na úrovni vzrostlého batolete. Stojíme totiž pevně na nohou a leccos se nám povedlo. Jak to začalo?

Všenorská divadelní společnost (dále jen VDS) vznikla jako zapsaný spolek, zápisem do Spolkového rejstříku dne 21. dubna 2022. Principálem souboru je Petr Říha. Velký podíl na vzniku společnosti má pan starosta Roman Štěrba, s nímž je radost jednat, jde rovnou k věci, problémy okamžitě řeší, což se hlavně ukázalo před otevřením nádherně zrekonstruovaného Kulturního domu Všenory. Myslíme, že nebýt jeho, rekonstrukce by nebyla hotova dodnes.

VDS se krátce po založení přihlásila na krajskou soutěž vesnických divadelních souborů do Miletína s komedií Laurenta Baffieho TIK TIK. Chtěli jsme dát o sobě

rychle vědět, neboť víme z předešlých zkušeností, že každý začínající spolek to má na přehlídkách velmi těžké, než se dostane do povědomí poroty a diváků. V červnu jsme tedy odjeli do Miletína ještě s na jevišti nevyzkoušenou a herci nezažitou hrou, protože jsme počítali, že hru uvedeme v květnu v novém kulturáku ve Všenorech aspoň třikrát, což se nepovedlo. Otevření se stále bohužel odkládalo v důsledku vlhkosti podlah a nemohlo dojít k plánované pokládce parket. A tak premiéra proběhla rovnou na přehlídce v Miletíně, kdy nic nebylo předem vyzkoušeno. Přesto jsme však získali dvě ocenění, čestná uznání za herecké výkony.

Slavnostní premiéra k otevření divadla v novém kulturním domě proběhla s výše uvedenou komedií až 5. srpna 2022, za účasti místních osobností i známých tváří z televize či pražských divadel. Přivítali jsme v hledišti paní Elišku Balzerovou s manželem, Jana Rosáka s manželkou, Jiřího Krampola, Vlastu Žehrovou, Tenu Elefteriadu, scénáristu Petra Markova s chotí, a další. Hru z prostředí čekárny u psychiatra, kde každý ze zúčastněných je nějak „poznamenán“, jsme zahráli ve Všenorech celkem

tříkrát. Jedno představení jsme museli pro nemoc zrušit.

Počátkem července jsme se představili, velmi úspěšně, 4x na Dobřichovických divadelních či kulturních slavnostech. Potěšilo nás, že představení nově vzniklé VDS zaznamenalo největší návštěvu z hostujících divadelních souborů.

Příští rok chceme s TIK TIKem překročit hranice Velké Prahy a zahrát si v divadle Semafor. Známe už i termín. Je to pro nás velká událost, věříme, že 12. února nás přijdete do pražského divadla podpořit i vy, naši stávající či budoucí příznivci našeho divadelního snažení.

Dlouho netrvalo a přišel nápad zinscenovat kabaret plný staropražských písniček

a několika scének, převážně vlastní tvorby. Hudební doprovod měly zpočátku tvořit 3 kytary, ale časem jsme rozšířili orchestr o harmoniku, trubku a skvělé housle. Premiéra kabaretu „PŘIVEĎTE ŽOFKU“ byla v sobotu 19. 11. 2022 a v rámci celosvětové Noci divadel jsme po představení ještě poseděli s mnoha diváky. Jiří Krampol pověděl několik svých vtipných historek, principál nastínil plány do budoucna, zazpívali jsme si všichni spolu a měli dobrou náladu. Byl to krásný večer, vlastně noc, domů jsme odcházeli někdy v 1 hodinu, unaveni, ale šťastní Druhý den, v neděli, jsme poprvé zkusili hrát od 17.00 hod. Osvědčilo se to, sál byl plný do posledního místečka a diváci se bavili.

Dalších režijních nápadů máme hodně, ale nic není hotovo lusknutím prstů, zkoušení trvá opravdu dlouho a příprava představení ještě déle. Začínáme s chutí pracovat na nové hře a současně vymýšlet i nějaké menší projekty pro všenoské elévy, kteří se dobře uvedli v kabaretu, ale i pro ty, kteří se k nám chtějí přidat.

Přejeme všem našim příznivcům prožít krásných, veselých, v pohodě strávených Vánoce a do nového roku 2023 jen to nejlepší, hodně zdraví a hodně kulturních zážitků, zejména s Všenoskou divadelní společností.

A zachovejte nám, prosím, přízeň.

Ať žije divadlo a to naše zvlášť!!!

Alena a Petr Říhovi

Zprávy z Lesního klubu

Ozýváme se opět z Lesního klubu Na stráni. Je za námi začátek školního roku, kdy si děti stávají i nové zvykaly na jiný režim, než byl ten prázdninový. Letos jsme již stihli navštívit i spoustu zajímavých míst jako třeba pražskou ZOO, dopravní hřiště, Petřínskou rozhlednu, Staroměstské náměstí a Karlův most, planetárium, Národní muzeum, technické a zemědělské muzeum v Praze. Oslavili jsme den stromů, svatého Martina a pekli rohlíčky, běhali po lese a užívali si hezkého počasí.

Děti výlety milují a učí se tak o naší společnosti a jak se v ní chovat. Někteří z vás nás potkávají na nádraží, když čekáme na vlak nebo se potkáváme přímo v něm. Také jsme se mohli potkat na dušičkovém lampionovém průvodu 5. 11., na který dorazilo opravdu hodně z vás a bylo to super. Děti si pro vás připravily hudební divadelní představení O ztracené dušičce a myslím, že atmosféra byla opravdu úžasná! Děkujeme vám za účast!

Naším cílem totiž není jen vzdělávat děti, ale i v dnešní uspěchané době propojovat celé rodiny a podporovat vztahy mezi sousedy tady u nás u Berounky. Jako další akci plánujeme Vánoční bojovku po Všenorech, která bude od 17. 12. 2022 do 2. 1. 2023. O všem Vám dáme vědět na Facebookových stránkách. Co se akcí týče, tak se uvidíme až na jaře na slavnostech Morany, ale nevádí, alespoň se máme na co těšit ☺ a třeba vymyslíme i dřív něco spontánního. Každopádně se o tom dozvíte.

Svět je plný zázraků, jen jsme jako dospělí zapomněli. Zkuste se dívat na svět dětskýma očima, máme se od nich tolik co učit! My Vám za celý tým Lesního klubu Na stráni přejeme nádherné prožití vánočních svátků. Ať nikdo nejste sám, ať vašim domovem zní smích, máte vedle sebe milované blízké a cítíte se dobře na těle i duši! Větší bohatství na světě nenajdeme!

To vše Vám přeje Aneta, Lada, Slávka, Lenka a Honza!

Parkour třetího věku nově v Jojo Gymu

S novým rokem přicházejí nové výzvy a v Jojo Gymu jsme si předsevzali, že přivedeme k aktivnímu způsobu života i seniory. Po velmi pečlivé přípravě, studiu českých, ale zejména zahraničních zdrojů, zvážení všech pro a proti přicházíme s novinkou a to kurzem Parkour třetího věku.

Parkour vznikl v 90. letech 20. století ve Francii a za jeho zakladatele je považován David Belle. V dnešní době je poměrně rozšířeným sportem, jehož podstatou je dynamické překonávání překá-

nejrůznějšími onemocněními a provází je řada omezení. Začínají mít strach z pádů, protože pády mohou způsobit fatální důsledky jak pro samotné seniory, ale i pro jejich okolí. Čísla z výzkumů hovoří jasně, až 42 % osob starších 70 let má zkušenost s 5–7 pády ročně. Ty jsou dokonce nejčastější příčinou úmrtí osob nad 65 let. Příčiny pádů jsou různá chronická onemocnění, zhoršení kognitivních funkcí, zraku, sluchu, snižující se fyzická zdatnost, ale i vedlejší účinky léků. Ačkoliv většinu z nich nemůže ovlivnit, můžeme se naučit předcházet důsledkům pádů.

V kurzu Parkour třetího věku prožijete čas aktivně, naučíte se lepší orientaci v prostoru a odhadnout vzdálenost. Zlepšíte si fyzickou kondici, procvičíte i pružnost. Pravidelný pohyb je jedinečným

žek pomocí vlastního těla. Původně šlo o překonávání městských překážek – betonových zdí, schodů, zábradlí a střech. Jak nabýval na popularitě, přesunul se také do gymnastických tělocvičen a speciálních parkourových center. A teď mu začínají přicházet na chuť i senioři.

Parkour třetího věku, nebo jinde nazývaný Seniorský parkour, slouží hlavně jako pohybová terapie. Pořád ale jde o překonávání překážek. Senioři se v kurzech učí vyhodnotit překážku a co nejefektivnějším a nejrychlejším způsobem ji překonat. Dozví se tak, jak se k překážce správně postavit a zdolat ji. A tuto dovednost si přenést do každodenního života a podpořit tím obratnost v běžném životě.

Všichni víme, že se prodlužuje délka života, ovšem prodlužuje se ta méně produktivní část. Lidé v pokročilejším věku začínají trpět

prostředkem k prodloužení aktivního stáří a my vás naučíme, jak předcházet pádům.

Přijďte nám dokázat, že věk je jenom číslo a přihlaste se do kurzu. Začínáme od 17. ledna 2023 každé úterý od 9:30. lekce trvá 55 minut. Kurz má celkem 8 lekcí. Malou ochutnávku s povídáním, seznámením se a prohlídkou cvičebních prostor jsme pro vás připravili na úterý 6. prosince. Na všechny zvědavé i odvážné se těší dvojice trenérů Gabriela Halounková a Daniel Renelt.

Za Jojo Gym, Lenka Graaf

Připravovaný projekt optimalizace železniční tratě z Prahy do Berouna se mimo jiné výrazným způsobem dotkne také největší dominanty této tratě a celého území, železničního mostu přes Berounku v Mokropsch. Stávající konstrukce mostu bude nahrazena novostavbou v rámci realizace stavby na základě potřeb provozovatele, kterým je státní organizace Správa železnic.

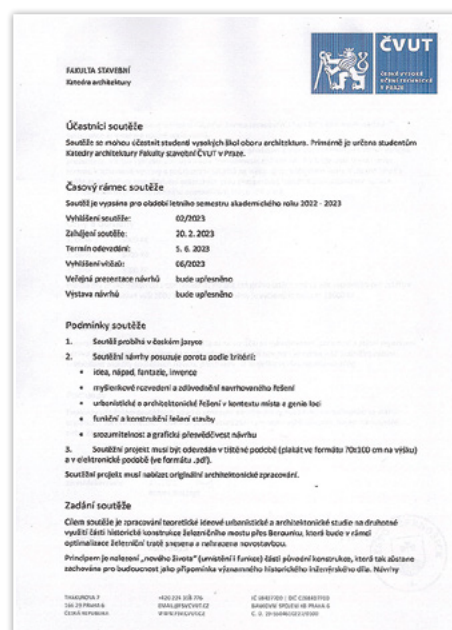
◀ Výměna konstrukce mostu r. 1911

Budoucnost železničního mostu přes Berounku

Podrobné informace o historii mostu mohou zájemci nalézt v obsáhlém článku Aleny Sahánkové, který byl na toto téma publikován ve Všenorském zpravodaji č. 2 v roce 2017. Připomeňme ve stručnosti alespoň základní milníky jeho stošedesátileté historie. Železnice byla zprovozněna jako jednokolejná v červenci 1862. Po zestátnění společnosti České západní dráhy byla trať v letech 1907–1908 v úseku Praha Smíchov – Beroun zdvoukolejněna a most získal po výměně konstrukce v roce 1911 svoji dnešní podobu.

Vypustíme páru

Význam „našeho“ mostu nejen pro železniční dopravu, ale především jako krajinné dominanty a symbolického spojení osídlení obou břehů Berounky vedl k diskusi o možném zachování alespoň části historické konstrukce a jejího nového využití. Významným podnětem byla multikulturní akce „Vypustíme páru“, organizovaná černošickým fotografem Petrem Kubínem, která se uskutečnila 28. září 2022 a široké veřejnosti představila fenomén železničního mostu.

Soutěž pro studenty vysokých škol architektury a stavitelství

Dlouhodobá aktivní spolupráce města Černošice se Správou železnic na přípravě projektu rekonstrukce železniční tratě vyústila po dohodě se zástupci Fakulty stavební ČVUT v Praze v rozhodnutí, uspořádat v průběhu letního semestru (únor – červen 2023) pro studenty vysokých škol architektury a stavitelství soutěž, která pomůže shromáždit náměty na možné druhotné využití části historické konstrukce železničního mostu a její konverze pro nové využití. Návrhy studentů mohou pomoci nalézt

„nový život“, umístění a využití. Jejich cílem je důstojná připomínka historie obdivuhodného inženýrského díla i „genia loci“ této jedinečné stavby. Forma zpracování i funkční náplň nově využitá konstrukce je v ideové rovině zcela volná. Studenti se budou tomuto tématu věnovat v ateliérech prof. Tomáše Šenbergera a doc. Karla Hájky.

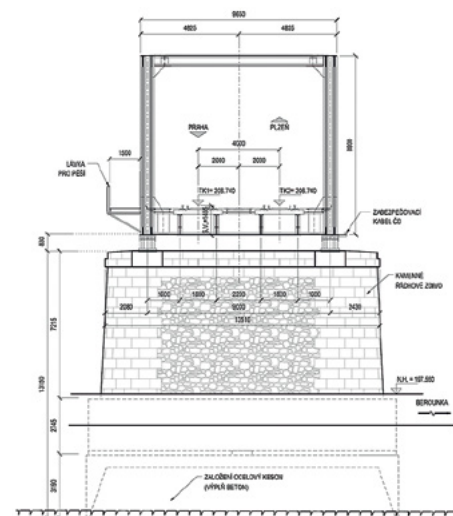
Celkovou kvalitu soutěže má zajistit hodnotící komise, složená ze zástupců vyhlášovatele a nezávislých odborníků. V porotě soutěže přislíbili účast zástupitelé města Černošice Mgr. Šimon Hradílek a Ing. Jakub Špetlák, kteří se dlouhodobě věnují koordinaci příprav projektu rekonstrukce železniční tratě. Dále fotograf a černošický patriot Petr Kubín, jehož iniciativa uspořádání soutěže inspirovala. Podařilo se zajistit rovněž účast zástupce Správy železnic Bc. Michala Froňka, MSc., který jako náměstek ředitele Stavební správy západ koordinuje z pozice investora projekt optimalizace železniční tratě. Za ČVUT se zúčastní zástupci Fakulty stavební doc. Ing. arch. Lenka Popelová, odborná garantka studijního programu Průmyslové dědictví katedry architektury,

▲ Zleva doc. Ing. arch. Karel Hájek a prof. Ing. arch. Tomáš Šenberger

► Příčný řez - stávající stav

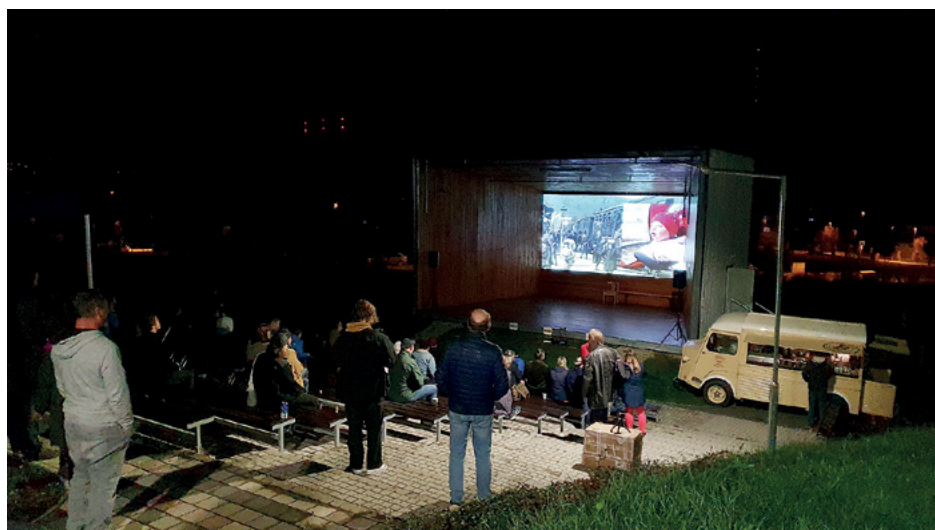
a prof. Ing. Pavel Ryjáček, vedoucí katedry ocelových a dřevěných konstrukcí, který se nejen pro Správu železnic dlouhodobě věnuje posuzování historických mostních

ocelových konstrukcí z hlediska historické hodnoty a udržitelnosti jejich funkčních vlastností. Porotu dále doplní Ing. arch. Eva Dvořáková, specialistka Národního památkového ústavu, spolupracující s ČVUT v oblasti ochrany, zachování a nového využití technických památek. Vyhlášovatel, kterým je město Černošice, kladě zároveň důraz na participativní proces zveřejnění výsledků, a proto umožní účastníkům soutěže svoji vizi představit v rámci veřejné prezentace a předpokládá uspořádání výstavy soutěžních návrhů.

Neopakovatelná možnost zachrany části původní historické konstrukce a její nové využití je jedinečnou příležitostí k vytvoření ojedinělé připomínky historie místa i k počtu práce našich předků. Bylo by neúčtou k historii a nenapravitelnou škodou pro budoucnost nepokusit se tuto příležitost využít stejným způsobem jako v minulosti naši předci.

*Karel Hájek, Fakulta stavební ČVUT
a Marek Kotásek, tajemník soutěže*

◀ Promítání

Alej u Berounky

Podarilo se nám završit naši tříletou práci na výsadbě unikátní aleje starých českých odrůd ovocných stromů ve Všenorech.

Na začátku byla naše touha udělat něco dobrého pro přírodu. Trápilo nás sucho, úbytek hmyzu, drobného ptactva a tak jsme se rozhodli, že zkusíme v naší obci aspoň malinko pomoci výsadbou stromků do krajiny. Vybrali jsme si lokalitu „Na prostřední cestě“. Jedná se o starou polní cestu, která rozděluje monokultury. Vysazené stromky tam proto mají veliký ekologický význam.

Nebylo to jednoduché. Náš záměr byl doprovázen od počátku byrokratickými i technickými problémy a příprava i realizace byly složité, ale nakonec se nám to povedlo a máme z toho velkou radost. Během všech třech let nám věrně pomáhala skvělá nezisková organizace SÁZÍME STROMY, z.ú. se svými profíky, dobrovolníci z šesti firem, páni geodeti Částka a Ing. Soukup, vedoucí Agentury ochrany přírody Ing. Just, Ing. Standa Mach z MZe a naši milí kamarádi ze Všenor, kteří přišli přiložit ruku k dílu. Celkem jsme vysadili 140 vesměs ovocných stromů. Jedná se o staré české odrůdy různých druhů jabloní, hrušní, slivoní a třešní, vybraných odborníkem pro tuto lokalitu. Práce tím ale neskončila, protože o stromky se musíme postarat, zejména v prvních letech potřebují větší starost. Pokud se zadaří a budou prospívat, můžeme se za pár let ve Všenorech těšit nejen z krásných procházek alejí, ale i ze sladkých jableček, hruštic, třešní a třeba si vyrobíme i slivovici.

Michaela Formánková

Křídlatka japonská ve Všenorech

Letos před volbami začala obec bojovat s křídlatkou u Všenorského potoka. Je to velká výzva, protože křídlatka

japonská (*Reynoutria japonica*) je zákeřný soupeř. Silně invazivní rostlina se šíří velmi snadno a rychle především podél vodních toků a komunikací.

Pochází z jihovýchodní Asie a u nás zplanelá. Pokud chcete křídlatku někde opravdu vymýtit, je rozumné dát na zkušenosti odborníků a seznámit se s existujícími postupy její likvidace. Chce to promyšlený plán, systematickosti a vytrvalost. Způsobů hubení je několik, různě se kombinují a zahrnují aplikaci herbicidu na listy či dokonce injektáž do stonků, dlouhodobé a opakované sečení porostu, vyhrabávání oddenků a pálení zbytků. Na březích potoka je navíc nutné postupovat šetrně, aby se chemikálie nedostaly do vody. Tento proces obvykle trvá několik let.

A jak probíhá boj s křídlatkou u nás ve Všenorech? Bojuje se na dvou liniích – u kulturního domu a na břehu potoka za mostem přes ulici Květoslava Mašity. V obou případech došlo k zarovnání povrchu a křídlatka z velké části na první pohled zmizela. U kulturního domu byl povrch pokryt geotextilií a byly zde vysazeny nové keřiky. Křídlatka již mezi hortenziemi a ibišky zase raší a geotextilie jí v tom rozhodně příliš nebrání.

V druhém byly při zarovnání povrchu některé rostliny křídlatky na krajích a na protějším břehu potoka nešťastně ponechány (viz obr. č. 1), oddenky v zemi zůstaly a už teď na podzim tu pučící křídlatka zase objevíte (viz obr. č. 2). Obec byla na tuto skutečnost již před nějakou dobou upozorněna, v likvidaci křídlatky bude pokračovat. Na jaře je v plánu zde vysázet původní české keře. Do té doby by měla být ale vyřešena alespoň prozatímní zábrana mezi pěšinkou a hlubokým betonovým korytem potoka, aby tam nespádl nějaký nepozorný školák nebo mrňous na odrážedle. Boj s křídlatkou bývá dlouhý. Pokud ale nepostupujeme promyšleně, jsou to nakonec jen vyhozené peníze. Jak to dopadne u nás, ukáže až čas.

Dana Měchurová
Autorka je botanička,
dlouhodobě se zabývá
zadržováním vody krajíně

Zdroje:

<https://www.pod.cz/projekty/Moravka-kridlatka/Zaklnformace/metodikarev2602.pdf>
<http://www.kr-karlovarsky.cz/apdm/invaznirosliny/seznam-invaznich-rostlin/kridlatky-metody-likvidace.html>

► Obr. č. 2. Rašící oddenek

▼ Obr. č. 1. Ponechaná křídlatka

Tohoto sudokopytníka z čeledi jelenovitých potkáváme v našem okolí běžně. Původně to byl samotářský druh, ale s rozvojem kulturní krajiny se začal sdružovat do početných stád. V kohoutku dosahuje 65–75 cm a váží od 15 do 30 kg. V průběhu roku mění srst z rezavé barvy v létě na šedohnědou barvu v zimě. Samci mají na hlavě malé parůžky, které mohou čítat až čtyři výsady.

Tyto parůžky každoročně shazují v listopadu a prosinci. Nové parůžky jsou na jaře pokryté měkkou vrstvou, tzv. lýčím, které pak samec následně otlouká o kmínky stromů. V případě zranění pučnic vznikají různé deformace paroží. Mezi další známé deformace patří tzv. paruka u srnců, kteří měli zraněná varlata. Srnci se živí především bylinami, občas požírají také různé plody. Při ohrožení či v době obhajoby teritoria se ozývají zvukem připomínajícím psí štěkání, tzv. bekáním. Srnci jsou známi utajenou březostí: vývoj vajíčka po spáření se brzy zastavuje a zárodek se začne vyvíjet až o několik měsíců později.

Srncata, která se v pozdním jaře až časném létě rodí, zůstávají osamocena a schována v husté vegetaci před predátory a čekají, až se matka opět vrátí. Jedno z největších nebezpečí tak pro ně představují jarní senoseče. Aby se předešlo posečení srnčat, sdružují se dobrovolníci s myslivci a před sečením procházejí louky a srnčata přemísťují. Další nebezpečí představují volně pobíhající psi, kteří nejsou pod přímou kontrolou majitele. Do třetice musím zmínit také lidi, kteří naleznou „nebohé srnčátko, které schouleně leží“, sahají na něj a snaží se ho sami zachránit, či ho dovezou do záchrané stanice. Zbytečně mu tak způsobí stres a často i smrt. Když už jsme nakousli vliv člověka na srnčí zvěř, je třeba zmínit poměrně časté kolize s auty. Někdy se dá střetu zabránit, pokud by

Srnc obecný (Capreolus capreolus)

řidič rychlost upravil, zvláště v úsecích označených dopravní značkou se symbolem jelena. Někdy je ale srnec schopný vskočit přímo mezi dvě po sobě jedoucí auta a řidič nemůže dělat vůbec nic. Srážka auta s lesní zvěří by se vždy měla oznámit policii ČR, která má kontakt na příslušné myslivecké sdružení. Srnec může být zraněný a zbytečně dlouho umírat v bolestech. Vy také pravděpodobně budete mít na autě škodu a je vaší povinností tuto nehodu ohlásit. Zjistěte si, zda vaše pojištění zahrnuje srážku se zvěří.

Přikrmování zvěře v zimě

Blíží se vánoční čas a řada lidí se začne „s dobrými úmysly dělit se zvířátky“. Úmysly mohou být dobré, ovšem je třeba k nim přidat základní znalosti, aby se z dobrých úmyslů nestalo nakonec peklo. Rodiny s dětmi tradičně chodí přikrmovat do lesa zvěř a zdobí pro ně stromky. Předně je třeba říct, že pečivo, vánoční cukroví či vánočka jsou pro zvěř naprosto nevhodné. I suché pečivo se rozmočí, zplsní a zvířatům připraví těžkou koliku. Zbytky z kuchyně prostě do krmelce nepatří! To samé lze říci i o vázání perníčků na stromky, navíc s bonusem umělohmotného provázku či drátku, které zvíře může sníst. Stejně nevhodné je

navázané ovoce či zelenina, jako jsou jablka, šípky či mrkev. Ovoce a zeleninu má zvěř ráda, ovšem je vhodná jen v malém množství a rozhodně nesmí být shnilá. Pokud dojdete ke krmelci a vidíte, že zde byl před vámi někdo jiný, zkuste najít jiný krmelec. Dětem to určitě dokážete vysvětlit. Podobné pravidlo platí i pro žaludy, plody jírovce „kaštaný“, bukvice či pro oves a ječmen. Jediné, co opravdu můžete donést ve větším množství, je kvalitní sušené seno, ale i sláma. Jistě, na pohled nevypadá barevně a hezky, ale pokud jste šikovní, můžete i ze sena vyrobit s dětmi figurky vázané opět senem, se dvěma žaludy místo očí – kreativě se určitě meze nekladou.

Ráda bych také upozornila, že stejné pravidlo platí nejen pro lesní zvěř, ale také pro tu domácí – koně, ovce, kozy. Vy jim v „dobré víře“ dopřejete „vánoční hody“, ovšem ve skutečnosti jim připravíte bolení břicha, koliku a často i smrt. Nikdy nevíte, kolik toho dostali, zda nemají nějakou specifickou dietu, a podobně. Vždy se proto zeptejte na dovolení majitele, a nebuďte zklamání, pokud vaši dobrou vůli odmítne. Má totiž starost o svá zvířata.

Helena Jahelková

Foto: Pixabay, Free Photo

POZVÁNKY NA AKCE

Vánoční zpívání

NEDĚLE 18. 12. – 16:00

V kulturním domě budou zpívat rodiče žáků Základní školy a mateřské školy Josefa Kubálka Všenory ostatním rodičům.

Předvánoční koncert

NEDĚLE 18. 12. – 18:00

V kulturním domě vystoupí smyčcový kvartet ve složení Pavel Nechvíle, Jakub Šandera, Anna Poulová, Josef Špaček. Na programu budou skladby Corelliho, Respighiho a Dvořáka.

Koncert dětského pěveckého sboru

Tutte Le Note

PONDĚLÍ 19. 12. – 18:00

Kulturní dům

Vánoční zpívání

PONDĚLÍ 19. 12. – 17:30

Zveme Vás na „Vánoční zpívání“ od 17:30, resp. od 18 hodin na zahradu naší školy. Nejprve bude otevřen vánoční minitrh a občerstvení, od 18 hodin začne společné zpívání. Letos se, společně s Vámi, pokusíme o vytvoření největšího školního smíšeného sboru.

Česká mše vánoční „Hej mistře“ Jakuba Jana Ryby

ŠTĚDRÝ DEN – 21:30

V kostele sv. Václava ve Všenorech bude mše svatá a zazní při ní Česká mše vánoční „Hej mistře“ Jakuba Jana Ryby v podání sboru Canto Carso a orchestru.

Srdečně Vás zveme k návštěvě jesliček na svátek svatého Štěpána

PONDĚLÍ 26. 12. – 14:30-15:50

Kostel sv. Václava ve Všenorech

Novoroční koncert Jiřího Stivína

NEDĚLE 8. 1. 2023 –

začátek bude upřesněn

Kulturní dům Všenory

Slavnostní ples obce

Všenory a všenorských sportovců

SOBOTA 4. 2. 2023 – začátek bude upřesněn

Kulturní dům Všenory

Předtančení, hudba k tanci, host zpěvák Tomáš Ringel, tombola.

Všenorská divadelní společnost hraje v divadle Semafor

NEDĚLE 12. ÚNORA – 19:00

Všenorská divadelní společnost vystoupí v 19:00 v Divadle Semafor s francouzskou komedií Tik Tik. Vstupenky bude možné zakoupit v předprodeji divadla Semafor.

Adventní koncert

Pátek 16. prosince 2022 v 18:45 hodin

Kostel sv. Václava ve Všenorech

Hrají a zpívají:

Markéta Vrbová - zpěv

Václav Kliment - varhany a zpěv

Gabriela Foltýnová - varhany

Program:

Jeanne Demessieux: Rorate Coeli

Johann C. Simon: Preludium a fuga Es dur

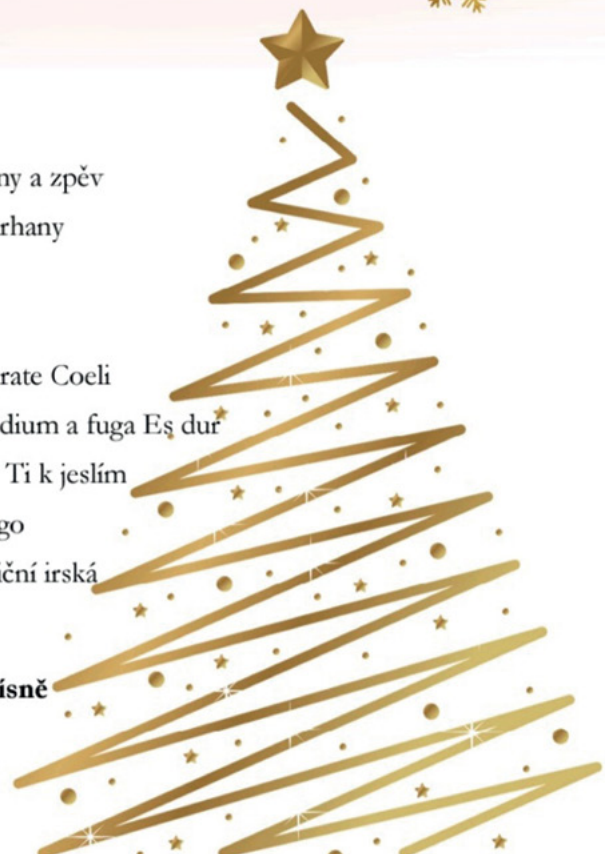
J. S. Bach: Jdu klanět se Ti k jeslím

Domenico Zippoli: Largo

An Irish Blessing - tradiční irská

Jean Langlais: Pasticcio

adventní & vánoční písně

Vstupné dobrovolné - na podporu kostelu sv. Václava ve Všenorech

Změna programu vyhrazena

Optický kabel už máte přede dveřmi

Nabízíme exkluzivní podmínky, a dokonce bez závazku.

DOBNET patří mezi operátory, kteří mohou přes optický kabel připojovat zákazníky. DOBNET vás připojí v oblasti na východ od ulice Květoslava Mašity směrem k Horním Mokropsům (nad železniční tratí).

**S Dobnetem
ušetříte 6000 Kč**

DOBNET

OPTICKÝ INTERNET

250 Mb/s 390 Kč / měsíc

198 Kč / měsíc

akční cena na 6 měsíců

DOBNET

OPTICKÝ INTERNET

500 Mb/s 490 Kč / měsíc

198 Kč / měsíc

akční cena na 6 měsíců

DOBNET

OPTICKÝ INTERNET

1000 Mb/s 690 Kč / měsíc

198 Kč / měsíc

akční cena na 6 měsíců

Plusy optického internetu DOBNET

- + Akční cena 198 Kč na šest měsíců za jakoukoliv rychlost.
- + Podpora technika v ceně připojení (poradí s nastavením počítače, s viry a dalšími problémy – prostě to bude váš parťák po celou dobu připojení).
- + Technici sídlí tři kilometry od vás. Jejich zásahy jsou rychlé.
- + Za koupi či pronájem modemu ušetříte téměř 6000 Kč.
- + Připojení bez jakéhokoliv časového nebo finančního závazku.

Budte chytrí a srovnajte si nabídky

Zvláště v dnešní době je potřeba obrátit v ruce každou korunu. Využijte možnosti srovnání nabídek operátorů. Nejste si jistí v jejich nabídkách? Tápete v závazcích, které jiní operátoři neřikají přímo? Stačí zavolat či napsat. Lucka a Jitka z naší podpory vám vysvětlí naši nabídku.

Zavolejte: **277 001 111**

Napište: info@dobnet.cz

DOBNET, z. s.
Palackého 27, 252 29 Dobruška

www.dobnet.cz/vsenory

Rádi vám sdělíme podrobnosti.

DOBNET
OPTICKÝ INTERNET

**VŠE
NORSKY** zpravodaj

Foto na titulní straně
Eliška Černá

Všenorský zpravodaj je periodický tisk územního samosprávného celku obce Všenory. Vychází čtvrtletně a je rozšiřován zdarma do všech domácností, je též dostupný na webu <https://www.vsenory.cz/obec-174/vsenorsky-zpravodaj/>.

Číslo 4, ročník 59, prosinec 2022

Evid. číslo MK ČR: E 21493

Vydává Obec Všenory, U Silnice 151, PSČ 252 31, IČO: 241849.

email: Vsenorsky.zpravodaj@gmail.com

příjem inzerce: obec@vsenory.cz

Uzávěrka příštího čísla je 20. února 2023

Řídí redakční rada ve složení: Mgr. Helena Jahelková, Ph.D., Jan Poláček, Mgr. Alena Sahánková, Mgr. Kateřina Samojská, Ph.D., Ing. Roman Štěrbá
Na výrobě čísla se podíleli: Mgr. Eliška Reitspiesová, Aleš Lederer (grafická úprava), Ing. Eliška Bubníková (jazyková korektura).

Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat příspěvky po stylistické stránce.

Ceník plošné inzerce

celá strana **2 000 Kč** 1/2 strany **1 000 Kč**

1/4 strany **500 Kč** 1/8 strany **250 Kč**

Ceník řádkové inzerce

Soukromé osoby: první dva řádky zdarma, každý další započatý řádek **50 Kč**

Podnikatelé: každý započatý řádek **100 Kč**

Cena plošné i řádkové inzerce na poslední straně zpravodaje je o 50 % vyšší, než jsou výše uvedené ceny.

Příjem inzerce: obec@vsenory.cz

1/4	1/8
1/8	1/8
1/2	

RE/MAX prodává nejvíce realit na světě.

RE/MAX
Horizont

**Realitní služby,
jaké si přejete.**

Jaroslav Pýcha

Váš certifikovaný realitní makléř
jaroslav.pycha@re-max.cz

722 490 490

Více o mně na www.jaroslavpycha.cz

TĚŠÍM SE NA SPOLUPRÁCI

KŘESŤANSKÉ VÁNOCE

Kostel sv. Václava ve Všenorech

Betlémské světlo si můžete vyzvednout v kostele **v neděli 18. 12. 2022** po mši svaté od 8:45 do 9:00 hodin. Přineste si vlastní svíčky na odnesení betlémského světla do svých domovů.

Na Štědrý den od 21:30 hodin bude mše svatá a zazní při ní **Česká mše vánoční „Hej mistře“** Jakuba Jana Ryby v podání sboru Canto Carso a orchestru.

Srdečně Vás zveme k návštěvě jesliček na svátek svatého Štěpána **26. 12. 2022** od 14:30 do 15:50 hodin.

Jesličky byly pořízeny a instalovány v roce 1950 P. Františkem Burianem. Na dřevěné desce je umístěno devatenáct postav – sv. Josef s Marií a Ježíškem uloženým v jesličkách, pastýři, mudrci, nechybí slon, velbloud, kůň, pastýři a ani ponocný.